Масса а мехкашкара пролетареш, цхьаьнакхета!

СЕРДАЛО
свет

Советски Союза Коммунистически парте Нохч-ГIалгIай областен комитета а Грозненски горкома а, Нохч-ГIалгIай АССР-а оргкомитета а Грозненски къахьегамхой депутатий Совета а орган

Ера 13 февраль 1958 шу № 13 (2179) Мах 20 кеп.

Советски демократен кердача коталон ди, Коммунистически партен, Советски правительствон, халкъа йохалургйоаца цхьоагIо дIахьокха ди а хинна дIаоттадда 16-ча марта ди

Берригача харжархошка — маIа а кхал а болча болхлошка, ахархошка, советски интеллигенцега, Советски Эскареи ТIема-Форда Флотеи тIемахошка

СОВЕТСКИ СОЮЗАН КОММУНИСТИЧЕСКИ ПАРТЕН ЦЕНТРАЛЬНИ КОМИТЕТА КХАЙКАРАЛ

Хьамсара новкъостий! Советски Союза гражданаш!

1958 шера 16 марта вай Даьхен паччахьалкхен Iаьдала лакхехьара орган — Советски Социалистически Республикай Союза Лакхехьарча Совете аргIан дола хоржамаш хургдолаш да.

Хоржамаш чакхдаргда Iалаьмате чIоагIа политически дог айдаларца, болхлойи ахархойи цхьоагIо, СССР-а халкъий доттагIал дIахо а чIоагIдаларца, коммунизм хьалъярна Коммунистически партени Советски правительствони ленински политика чакхъяккхарна керда, сийлахь-доккхий толамаш дахарца.

Коммунистически парти дIаихача хоржамий кампанешка санна, хургдолча хоржамашка а, парте боацача болхлошца, ахархошца, интеллигенцеца цхьа блок йолаш, айхха цхьоагIо йолаш йода. Советски общество коммунизмага яхара наькъ тIа дегIаяр хьалха тетташ бола Iалаьмате чIоагIа низ — партени халкъеи йохаргйоаца цхьоагIо хьахьокхаш я из блок.

СССР-а Лакхехьарча Совете дIадаха хоржамаш даь диъ шу даьннад. Цу хана чухь вай Даьхен вахаре, социалистически дерригача мехкий вахаре, дерригача дунен тIа дуккха а сийлахь-доккхий гIулакхаш хиннад. Халкъан, дуккхача къамий, вахара низех йиззача вай социалистически паччахьалкхен историна юкъе керда, сийлен оагIонаш язъяьй. Уж дар хIама кхоллача сийлахь-боккхача къахьегама, Iалаьмате йоккха боахаман гIишлонаш хьалъяра, промышленностьи юрта боахами, Iилмеи культуреи чIоагIа айдалара шераш, болхлойи, колхозникийи, интеллигенцени творчески хьинарои инициативои кIеж етта шераш.

1956 шу долалуш Советски Союза Коммунистически партен XX-гIа съезд хилар. Марксистко-ленински хьехам дегIабарна мах баь варгвоацаш йолча цун исторически решенеша доккха гIо да а даьд хIанз да а ду дунен тIара гIулакхаш нийса леларна, вай хьалкъан къовсама а къахьегама а программа хилар царех. Цу шерашка тIа а нийца кхоачашъеш хилар Советски паччахьалкхен халкъа боахам, общественни вахар, чура а арахьара а политика дегIаахара дешай партени правительствони эггара хьалхарча лоархIамера йола решенеш.

Дерригача вай халкъо, дерригача прогрессивни адамо доккха цIай даь белгалдаьккхар Сийлахь-йоккхача Октябрьски Социалистически революцен 40 шу, советски общественнии паччахьалкхенни строян вахара низ эшалургбоацилгах, массазза а котъювла марксизман-ленинизман идеяш тIех хиларах тешал деш йола социалистически общество дегIаяра йола дунен-исторически итогаш йир. Цу шерашка дунен халкъашта юкъера Советски Союза авторитети влиянии кхы а дукхагIа лакхъеннай. Дунен тIарча низий боарам социализман низ, совгIа а боалаш капитализман низ эша а луш хувцабеннаб. Вай ханара социализм — миллиард гаргга нах чулоацаш низ бола дунен система я. Дунен тIара коммунистическии болхлойи болам, машари демократии, социализми бахьан лоаттабу халкъий къовсам, кердача кхы а лакхагIча лагIа тIа баьннаб.

Хьамсара новкъостий!

СССР-а Лакхехьарча Совете дIадаха хоржамаш хилалехьа, 1954 шера март бетта, харжархошка даьча кхайкарал тIа Советски Союза Коммунистически партен Центральни Комитето оттадаьдар социалистически экономикеи культуреи дIахо а айяра, халкъа вахара хьал лакхдара, социалистически мехкий доттагIлен цхьоагIо чIоагIъяра, дунен халкъашта юкъера кхохкам кIаьдбара, дерригача дунен тIа машар чIоагIбара декхараш.

ХIанз, Лакхехьарча Совете керда хоржамаш дарна мохк накъа бодаш Центральни Комитето аланза даргдоацаш лерхI, уж декхараш кхоачаш мишта даьд, дIадаха хоржамаш хилалехьа даьча Кхайкарал тIа оттаяь программа кхоачашъеш партес а халкъо а фу даьд.

Диъ шу хьалхагIа, харжархошка кхайкарал деш, Советски Союза Коммунистически партес аьннадар, промышленность, эггара хьалха вай экономикан лард — еза индустри, ма-могга дегIайоалае ше гIертарг хилар, социалистически боахам чу гучаяханза йолча кхоачалургйоацача торонех дукхагIа пайда эцарна де мел десар ше дерг хилар.

ДIадахача диъ шера мехка хьал а яь болх бе йолаеннай 3000-нел совгIа промышленни йоккха предприятеш, царна юкъе 400 кIор боаккха шахта, 16 доменнии 24 мартеновскии пийшк. Болх бе йолаеннай дунен тIа эггара йоккхагIа йола Куйбышевски ГЭС, хIаьта Иркутски, Горьковски, Камски, Каховски, Славянски, Кайрак-Кумски санна а иштта кхыйола а низ бола электростанцеш. Цу кердача гIишлонаша белгалбу мехка хIама хьадеш дола низаш дегIадахкарна, вай паччахьалкхен низ чIоагIбарна, коммунизман материальни-технически база хьалъярна баьккха боккха гIа.

Промышленни производстван хьакъехьа Коммунистически партеси болхлой классои даьчун лоархIамера итог хилар, социалистически экономика дегIаярна, халкъа вахара хьал айдарна, социализм капитализмал бокъонца котъяларна хоадам беш йола фактор — къахьегама овсарле дIахо а дегIаяр. Керда техника юкъейоалаярои производственни технологи тоаеш эргаяккхарои, социалистически яхь дегIаяро, дикагIа йола говзал шерра дIайоаржаяро торо хилийтар цу хана чухь промышленносте къахьегама овсарле 32 процент айе.

Промышленносто хьаеча хIамай дукхалга диллача вай мохк Европан доккхагIча капиталистически мехкел моццагIе а хьалхабаьннаб, хIаьта США хIанз хьадечул промышленни продукцен лоархIамегIа дола тайпаш дукхагIа дара декхар толамца кхоачашдеш а да. Уйла тIаяхийталаш, новкъостий, укх цифраштеи бакъдараштеи. Диъ шера, 1953 шера 27 миллион тоннагара 1957 шера 37 миллион тоннага кхоачаш лакхденнад вайцига чон лоаладелга, болат лоаладелга — 38 миллионагара 51 миллион тоннага кхоачаш, прокат хьаелга — 29 миллионагара 40 миллион тоннага кхоачаш. 320 миллионагара 463 миллион тоннага кхоачаш лакхденнад кIор боаккхилга, 53 миллионагара 98 миллион тоннага кхаьчад мехкдаьтта доаккхилга. ЛоархIам боллаш шер а еннай чIоагI а еннай халкъа боахама энергетически база: нагахьа санна 1953 шера СССР-а ерригача электростанцеша 134 миллиард киловатт-сахьат электрэнерги еннаяле, 1957 шера электроэнерги лулга 209 миллиард киловатт-сахьат хилар.

Цу цифраша хьахьокх котъювла социализм чIоагIеи низболаши хьалха ухилга, керда вахар хьалдерий — миллионаш болча наьха хьаькъал, творчески уйла, денали низи. Историна чухь довзаш хиннадац СССР-а карагIдаьннача тайпара чехка промышленни производство дегIайоалаяр!

ССКП ЦК-а харжархошка 1954 шера даьча Кхайкарал тIа йоахар, еза промышленность дегIайоалаярца цхьана, халкъо юаш-лелаеш йола хIамаш ма-могга дукхагIа хилийта гIертарг хилар. ДIадахача диъ шера СССР-е зипаш хьаделга 209 миллион метрагара 282 миллион метрага кхоачаш лакхденнад, ленах дукIадаш — 289 миллион метрагара 425 миллион метрага кхоачаш, даьреш — 400 миллионагара 805 миллион метрага кхоачаш, тIоарска кога гIирс — 238 миллионагара 315 миллион парага кхоачаш. 3 миллиони 434 эзарнегара 4 миллиони 491 эзари тоннага кхоачаш лакхденнад шекара-песок йоаккхилга, 2 миллиони 200 эзари тоннагара 3 миллиони 100 эзари тоннага кхаьчад промышленносте дулх доаккхилга, 371 эзарнегара 621 эзар тоннага — промышленносте хьайбай даьтта доаккхилга. Дуккхаза а лакхденнад мотоциклаш, велосипедаш, барцкъаш тега машинаш, сахьаташ, радиоприемникаш, телевизораш, иштта кхыдола товараш хьаделга.

Вай экономика дIахо а дегIайоалаярна Iалаьмате боккха лоархIам болаш да партеси правительствоси промышленностаннеи гIишлонаштеи доал делга эргадаккхар, халкъа боахама советаш хьаяр, республикай лоархIам лакхбар. Боахаман гIулакхаш кхоачашдарна ведомственни духьаленаш дIаяхаро, доал делга предприятешта юхе озаро, промышленностан балхах моттигерча органий бехктокхам айбаро халкъан адамий творчески инициативеи хьинари керда айдир. Массане а бакъду хIанз доал делга эргадаьккхачул тIехьагIа промышленностан болх тоабеннилга. Паччахьалкхен планах йола заданеш дикагIа кхоачашъе яьннай. 1957 шерарча планах лаьрхIадар промышленни производство 7 процент лакхлулга, хIанз промышленни продукци арахецилга 10 процентал совгIа лакхденнад. Из мел боккха лоархIам болаш гIулакх да ховргда продукци цхьа процент дукхагIа арахецар 10 миллиард сома маьха хиларах а. Алхха 1957 шера совгIъяьнна промышленни продукци революци хилалехьарча Россен ерригача промышленносто шера арахецаш хиннача продукцел кхозза дукхагIа хилар.

Коммунистически партес дIакхайкаду, дIахо йодача хана а социалистически промышленностан деррига доакъош кхы а чIоагIагIа айдарна, СССР-а керттера экономически декхар — сага сих лаьрхIа продукци хьаярна доккхагIа долча капиталистически мехкашта тIехьакхер а хьалхадовлар а бахьан тIагIертта ше къовсам лоаттаберг хилар.

Социалистически строй толашагIа хиларо хьал а лоацаш мехканна, 15 шера могарг а да декхарийла а ба индустрен лоархIамегIа долча доакъошка продукци арахецилга 2—3-зза лакхде. Из да, вай хIара шера доаккха аьшка руда 250—300 миллион тоннага, чон лоаладелга — 75—85 миллион тоннага, болат — 100—120 миллион тоннага, кIор боаккхилга 650—700 миллион тоннага, мехкдаьтта—350—400 миллион тоннага, газ — 270—320 миллиард кубометрага, электроэнерги лулга—800—900 миллиард киловатт-сахьатага, цемент — 90—100 миллион тоннага кхачийта дезилга.

ДIахо йодача хана а еза индустри дукхагIа дегIайоалаяра ленински никъ дIахьош вай хIанз торо я халкъо юаш-лелаеш йола хIамаш хьаелга кхы а чехкагIа леладе а хIаьта 15 шера чухь шекар — 9—10 миллион тоннага, зипаш — 550—600 миллион метрага, тIоарска кога гIирс — 600—700 миллион парага кхоачаш хьаде.

Уж керда, сийлахь-доккха декхараш оттадеш, Коммунистически парти безам болаш я гаргарча шерашка Iаьржача металлурген бедала база цIенхоштта лаккхъе, тIеххьарча хана Курски магнитни аномален, Казахстана, СибрегIен районашка гучаяьха, доккха Iалама рузкъаш доахка моттиташ эггара хьалха караерзае. Эггара хьалхарча аргIанца дукхагIа кхом хулийташ дола доагам — мехкдаьттеи гази йоаккхилга дегIа а доаладеш, вай иштта хоадам боллаш хувца еза мехка доагама баланс а. Динза даргдац химически промышленность сихха дегIайоалаелга, хьалхарча аргIанца пластически массаш, синтетически искусственни волокно синтетически каучук хьаелга а деш. Цо хьаергья халкъа боахама лоархIамегIа йола дуккха отраслеш дIахо а хьалха йовларна база, хIаьта дика а дарегIа а йола халкъо лелаеш йола хIамаш дуккха а дукхагIа хьае торо а хулийтаргья.

ХIама хьадеш дола низаш дегIадара уж керда Iалаьмате доккха декхараш — хала декхараш да, цхьабакъда дизза кхоачашдуларгдолаш да. Вай экономически торонаши дегIаухаш латта советски халкъа творчески низаши а лаьрхIа оттадаьд уж.

Социалистически промышленностен деррига доакъош дIахо а чIоагIа дегIадоаладара уж планаш харжархошка дIайовзийташ Коммунистически парти кIоаргга тешаш я уж планаш дерригача халкъо массане а къоабал а яь, хьаллоацарг хиларах. **Партес кхайкарал ду, вай турпалерча болхлой классага, инженерашка, техникашка, конструкторашка, промышленностен берригача болхлошка, вай промышленность дегIаяра керда, Iалаьмате йоккха планаш кхоачашъярна, къахьегама овсарле ца хаддаш лакхъяра, продукцега дIабода мах чухьнахьа баккхараи цун дикал тоаяраи, дIахо а технически прогресс хилийтараи тIехьа, шоаш ца кходеш къовсам лоаттабе, тIехьехаш.** Партес промышленностен болхлой тIахьех **социалистически яхь шерра йоаржаярна, социалистически производствон йоккха торонаш майрагIа гучаяхеи царех пайда эцеи.**

Диъ шу хьалхагIа, харжархошка кхайкарал деш, Коммунистически партес дIааьлар, лоацчача хана юрта боахам чIоаггIа лакхбе еррига торонаш я вай аьнна. ХIанз массанена а гу, уж торонаш толамца а ца хаддаш вахарца а кхоачашъеш йолга. Вай юрта боахам тешшаме тоалуш боагIа. Юрта боахаман материальни-технически база тоаярна, колхозаш, МТС-аш, совхозаш балха говзал йолча кадрашца чIоагIъярна, кхашка къахьегарий вахара хьал айдара хьашт хилийтарна, юрта боахаме планаш увттаяра керда порядок оттаярна партес чакхдаьхача гIулакхех Iалаьмате доккха беркат даьннад.

Коммунизман гIишлоне юкъе доагIаргда дIадахача диъ шера 36 миллион гектар баьш а эрий ухка лаьтташ а карадерзадьча советски халкъа, цун сийленча кагийча наьха сийдола турпален гIулакх. Паччахьалкхенга кхаьчар кхы тIа совгIа дуккха бIаьш миллионаш пунташ ялат. Мехка цхьайолча районашка чIоагIа йокъал этта йолашехьа а, 1955 шера кийчдаьр миссел ялат кийчдир 1957 шера. 1953 шера даьккхачул 26 процент дукхагIа фийг бола ялат даьккхад дIадахача шера, цунца лаьрхIа кIа — 40 процент дукхагIа а доаккхаш. Чехкка дегIадоагIаш да шекара свекла, боамби, лен, иштта кхыйола технически культураш йоахилга.

ЛоархIам боллаш толамаш даьхад хьайбай боахаме. Диъ шера доккхий хьайбаш 10 миллиони 900 эзари дукхагIа хиннад вай мехка, хьакхарч — 11 миллион, жа 20 миллион совгIа. Дега къаьстта тоам хул шерагара шерга медоал хьайбай дукхал айлуши царех боала пайда лакхлуши хиларах. ТIеххьарча кхаь шера колхозашеи совхозашеи шозза гаргга лакхдаьд шура йоаккхилга, цар хIанз дукхагIа лу дулх, тха иштта кхыйола хьайбай продукташ. ХIанз вай мехка шура йоаккхилга США-с йоаккхачунца нийсдича 95 процентага кхаьчад, хIаьта даьтта даккхара юкъерча лоархIамах Советски Союз хIанзе а США-ала тIехьяьннай.

Российски Федерацен, Украински Молдавскии союзни республикай дикагIча колхозийи совхозийи инициативах гаргарча шерашка сага сих дулхи шуреи даьттеи даккхарна Американ ВIашагIкхийттача Штаташта тIехьакхерна дерригача халкъа болам болабелар. Дуккхача колхозаша, совхозаша, бIарччача районаша а дIадахача шера юртбоахаман лаьттай 100 гектар лоархIамца дулх 100 а 100-нел совгIа а центнер, хIаьта шура — 400—500 центнер яьккхай.

Коммунистически партес дIакхайкаду, ше тIехьа тIайоагIача хана а низ лаьгI ца беш чехкка юрта боахам лакхбе, бахача наха шортта продовольствии промышленностана бедали хилийта къовсам лоаттаберг хилар. Партес тIехьех колхозий сий дола ахархой, совхозийи МТС-ий болхлой, агрономаш, зоотехникаш, юрта боахаман кхыбола специалисташ социалистически юрта боахаман торонех мамогга пайда эца, мехка ерригача районашка хадданза ялаташ хьувкъилга лакхде, лаьтта леладара культура лакхъе, баьш а къовхьаш а карадерзаделга дIахо дахьа, масса тайпа культураш дукхагIа дIае хIара колхозерча а совхозерча а лаьттаех дикагIа пайда эца. Динза даргдоацаш да ялаташ, боамби, лен, даьре хьоаса, шекар доаккха свеклаш, коартолаш, овощаш, сомаш, комсаш, цитрусаш, чай, кхыйола юртбоахаман культураш ебаяр, къахьегама овсарле хадданза лакхъяр, юрта боахаман продукцега дIадодар лохдар. Динза даргдоацаш да тIагIертта дIахо а колхозашка, совхозашка массадола тайпа хьайбаш дебадар а цар продуктивность лакхъяр а, эггара хьалха мехка массайолча районашка хьажкIаш дIаереи уж ебийтареи чотах а йолаш доакъарий база хьаяр а из шеръяр а.

Диъ шу хьалха харжархошка даьча Кхайкарала тIа Коммунистически парте дIакхайкадир, вай мехка Iилма а культура а дегIадоаладеи тоадеи, советски халкъа хьаькъала рузкъаш дебаде, халкъа дешара гIулакх тоаде ший берригa низ тIабохийтаргба аьнна. Цу шерашка мехка хьайийлай дукха керда школаш, лакхерча дешара заведенеш, культуран дворецаш, болхлойи колхозхойи клубаш а библиотекаш а, берий учрежденеш а спортивни сооруженеш а. Халкъа дешареи Iилман а технически а кадраш кийчъяреи йолча советски системо капитализман хьалашка чул чехкагIа Iилман а техникан а массадолча доакъошка обществон болам хьалха балар Iалашду.

Советски Iилмахоштеи инженераштеи карагIдаьнна Iалаьмате доккхий хIамаш, дунен тIа эггара хьалхара атомни электростанци, геттара кердача конструкцей реактивни самолеташ, континенташта юкъера баллистически ракеташ, электроникан, телемеханикан полупроводникай даькъе, Iилман а техникан а дуккхача кхыча доакъошка гучадаьха хIамаш санна йолча укх дIадахача диъ шера хинна событеш социализман хIама хьадеш болча сийлахь боккхача низа дийна тешал да.

1957 шу адамий историн чу гIоргда эггара хьалха говзалца хьаяь Лаьттан спутникаш урагIъяхийта космосе дIахецара шу а долаш. Уж яр советски Iилмахоша, инженераша, болхлоша говзалца хьаяь Лаьттан советски спутникаш. Говзалца хьаяь Лаьттан спутникаш урагIъяхийта дIахецар—Iилма а техника а дегIадара кердача заман юхь дIайолаяь сийлахь-доккха гIулакх да. Дерригача дуненна къаьга а тешаргволаш а дIахьекхар цо советски Iилман, техникан, промышленноста лакха лагIа. Цу карагIдаьнначунца гучадаьлар капитализман низ Iодкъама кIалхара мукъа баьннача советски наьха доккха хьаькъал а говзал а, советски Iилма дикагIа вIаштIехьа даьккха хилар, Коммунистически партеси Советски правительствоси Iилман наьха чIоагIа йоакхо еш хилар.

Укх дIадахача шерашка советски дукхача къамий литература а искусство а халкъа вахари цо коммунизм бахьан лоаттабу къовсами гойташ, лоархIам боллаш йолча произведенешца тоаеннай. Вай заман эггара дикагIа йолча идеяшца дизаь дола вай литература а искусство а халкъа тешшаме гIулакх деш да, советски патриотизми социалистически интернационализми хилийта, из дIакхетаяйтара гIулакха этта латт уж.

Социалистически промышленность, юрта боахам, культура дегIаярца цхьана цу шерашка коммунизм хьалъеча, мехка деррига рузкъаш а культура а кхоллача советски халкъа политически, культурнотехнически, кхетама гIулакх а лакхденнад. Кхы а чIоагIагIа тоа а белар, гуча а баьлар советски сага кхетам, талант, говзал. Из ба социалистически обществон дерригача толамий кертера хьаст, коммунизман юхатохалургбоаца низ.

Коммунистически партес тIехьа тIайоагIача хана а массаз йоакхо еш хургья советски Iилма, литература, искусство, халкъа дешар дегIадара, дIахо а халкъа культура лакхъяра, советски сага лоархIам лакхбара. Парти чIоагI гIа тешаш я, сий долча советски интеллигенцес дIахо а халкъа хьалхашкара ший декхар сийленца кхоачашдерг хиларах, коммунизм хьалъяра сийлахь-доккхача гIулакха кхоца беш ший низ дIалург хиларах, кердача гучадаьннарашца советски Iилма дегIадоаладерг хиларах, вай замана майоаггIара йола литературан а искусствон а произведенеш ергхиларах.

Халкъа хьашташ мара кхыдола хьашташ дац Коммунистически партен.

Партен политика, цун берригa практически болх шерагара-шерага болхлой, колхозхой, интеллигенцен вахара торонаш тоаяра тIаберзабаь ба. Лакхехьарча Совете хоржамаш хинначул тIехьагIа дIадахача диъ шера Коммунистически партеси Советски правительствоси халкъа вахархьал тоадара тIалостадаь дукха доккхий гIулакхаш даьд. КIезига алапий лакхдаьд, салоIача а дезача а хьалхарча дийнахь бу болх шин сахьата лоацбаьб. Балха ди ворхI сахьатага, хIаьта лаьттан кIалха деча балхашка ялх сахьатага доаккхаш да. Социальни страхованега, пособега, стипендешка, мах боацаш дешарга, бахача наха лораша деча гIулакхага паччахьалкхено ахча дукхагIа хийцад. Къахьегамхой пенсионни Iалашбар лоархIам боллаш тоадир паччахьалкхен пенсех долча кердача Законо. ХIара шера кулг а яздеш дIайоаржаеш хинна, паччахьалкхен заемаш дIаяьхай. Цхьайола налогаш дIа а яьхай, лох а яьй. Паччахьалкхенна колхозаша дIалуш а йохкаш а йола юртбоахаман продукци кийчъяреи эцареи маьхаш лакхдаьд. Шоай доалахьа долча подсобни боахамаш тIара паччахьалкхенна яланза ярг а йоацаш дIатийннача ерригача продуктай поставкех бизза мукъа балийтаб колхозхой, болхлой, гIулакхера нах.

Цу дерриганеша новкъостал дир болхлой а гIулакхерча наьха а реальни алапийи колхозхошта йоагIа доходаши лакхъярна. 1957 шера духхьал кIезига алапий доагIача болхлойи гIулакхерча наьхеи алапий лакхдарах, пенсега дохийта ахча дукхагIа дахийтарах, заемаш дIаяхарах, 1955 шерца нийсдича бахача нахага кхаьчад 41 миллиард сом, хIаьта укх шера 60 миллиард сом а кхоачаргда.

ДикагIа йола даара продукташ, тIадувха барзкъеи кога гIирси, цIагIа эша тайптайпара дола товараш ийде болабеннаб советски нах. 1953 шера дехкачул дукхагIа 1957 шера бахача нахага дехкад: шуреи шури продукташи — шиъ ах дукхагIа, дулха продукташ — 70 процент, хьайбай даьтта — 48 процент, фуаш — 66 процент, шекар — 26 процент, кIадаш — 34 процнет, царца даьри шозза дукхагIа, барзкъаш — 74 процент, трикотажни хIамаш — 85 процент, кога бувхабу телата гIирс — цаI ах дукхагIа.

(ДIахододар 2-ча оагIо тIа).

Берригача харжархошка—маІа а кхал а болча болхлошка, ахархошка, советски интеллигенцега, Советски Эскареи ТІема-Форда Флотеи тІемахошка

СОВЕТСКИ СОЮЗА КОММУНИСТИЧЕСКИ ПАРТЕН ЦЕНТРАЛЬНИ КОМИТЕТА КХАЙКАРАЛ

(ДІахододар).

Кхы а доккхагІча боарамашца лакхделар цу хана бахача нахага культурни — вахара, боахама лаьрхІа дола тovараш дохкалга: радиоприемникаш — шозза совгІа, телевизораш — 5,3 дукхагІа, мотоциклаш — 2,1; кІада тега машинаш — 2,2, сахьаташ — 1,6, фотоаппараташа— 2,7, цІагІа лелаю холодильникаши электропылесосаши — 6, велосипедаш — 65 процент, мебель — 74 процент.

Диъ шера советски наха ийцай 15 миллион совгІа радиоприемникаши телевизораши, 79 миллион гаргга сахьаташ, 11 миллион совгІа велосипедаш, 7 миллион совгІа кІада тега машинаш, 4миллион фотоаппараташ. Цу диъ шера паччахьалкхени кооперативнии розничии товарооборот 52 процент дегІаенай, цунца юртара яр 75 процент а йоагІаш.

Къаьстта терко ю Коммунистически партес наха чубаха деча цІеной. Духхьал укх дІадахача шера городашкеи болхлой поселкашкеи хьал а даь, нах чуховшабаь 48 миллион квадратни метр цІенош да. 1958 шера хьалдаь а даргда, нах чу а ховшабергба 61 миллион квадратни метр йолча цІеношка. Цул совгІа, колхозхошеи интеллигенцеси шоай низаца хьалде лерхІ 800 эзар цІа. Горьковски областерча къахьегамхоша доладаь халкъа методоца цІенош хьалдар чІоагІа шерлуш да. Наха чубаха цІенош ца таара гІулакх низкъала дале а, мехка чухь наха чубаха цІенош укх 10—12 шера ма эшша хьалде торонаш я вай. Партес динза дарг мел доацар дергда, миллионаш болча къахьегамхошта хьашт дола, из Іалаьмате боккха лоархІам бола декхар толам а болаш чакхдаккха!

Коммунистически партеси Советски правительствоси бу болх тІехьа тІайоагІача хана а советски халкъа вахар-хьал тоадарна, дегІадоагІаш латтача цун материальни а кхетама а эшарий йоакхо ярна тІалеста хургба. Партес цунца лерхІ ший кертера декхар, Сийлахь-воккхача Ленина васкеташ вахара чухь кхоачаш деш ше беча балха гІулакх.

Толам боллаш советски общество, цун экономика а культура а дегІаяра кертера торо я эггара тІех йола демократи, йизза йола халкъа демократи — Советски паччахьалкхе. Коммунистически партес хадданза йоакхо яьй шерашка социалистически паччахьалкхе, социалистически демократи чІоагІъеш а дегІайоалаеш а.

Духхьал социалистически демократес мара Іалашдац капитализм йолча хана тоІабаь баьхкача, итташ миллионаш болча къахьегама наьха таланташи говзалаши доазув доаццаш дегІайоагІаш хилар. Социальни а къамашта а йизза нийсхо лоаттаеча, духхьал социалистически демократен хьалашка мара иштта яржа йиш яц, шийна дага доаллачунга-коммунизманга йодаш, новкъа шийна духьал нийслу холонаш а духьаленаш а эшаеш йола, бІаьсти лоа дашаш-хий санна, яржаш йола халкъа творчески инициатива.

Малхбузен дуненна доал дераша, капиталистически мехкашка увттаяьча порядкех «демократически» порядкаш оал, хІаьта маьхах нах лоал увттабеча Іаьдалах «кортамукъа дуне» оал, «цІенча демократех» даьсса хабараш дувц.

Капитализман акха законаш долча, заводаш, фабрикаш, машин-наькъаш, банкаш, лаьтта, цунна чура рузкъаш миллионераштеи миллиардераштеи бе доахкача, бІаь миллионаш болча наха хьийга къа оакхарий — эксплуататорий орданго дуача, хІаьта деррига материальни рузкъаш хьадеш болча къахьегамхоша хьадер къиза Іувдача, адамашта дахарна хиланза яргйоацача торонех нах баьхача паччахьалкхенех демократически я аьнна ала йиш йий.

ХІара болхлочоа, гІулакхерча сага тІалаттача бе болх боацаш висара, къела, моцала кхерам хадданза ший кхоанарча денах, ший дезала, берий тІехьа тІахургдолчох кхераш къахьегама нах бахача паччахьалкхенех демократически а кортамукъа а я ала йиш йий.

БІаьрчча халкъаш къамий цхьатарра бокъо йоацаш, низ Іодкъам беш дахача, расови дискриминации линча судаши йолча, къахьегача наьха таланташ, говзалаш теІаеча, Іалаьмате йоккха идеологически аппарат: печать, радио, телевидени, типографеш, информационни агентстваш — пропагандан ерригa торонаш капиталистий доалахьа йолча, деррига цІена, бакъдар, дикадар бІехде, капитала доал а тІемах йола пропаганда а бакъъе царех пайда ийбеча паччахьалкхенех демократически а кортамукъа а я ала йиш йий.

Капитализм йолчара «цІена демократи» — из Іехор да, цу Іехора наькъаца буржуазни идеологашеи реформисташеи капиталистически монополей диктатура къайлаккхухь. Цу «демократен» кхоллара кІала адамашта духьалара эггара унзарах дола зуламаш хила а хиннад, хулаш а да: империалистически тІемаш, колониальни гІаьр, халкъий къамий-кортамукъален къовсам а болхлой болам а цІеца тоІабар. Монополистически капитализман ларда тІа, буржуазен демократен хьалашка хьахилар буржуазен диктатуран формех цхьа форма — эггара бІехагІа бола бІехал — фашизм.

Буржуазен диктатуранна духьал лоаттабеча къовсаме хьахилар советски, социалистически демократи: Советски Іаьдал — халкъа Іаьдал да, мехка рузкъаш шоай доалахь долча болхлойи ахархойи Іаьдал да.

ХІара паччахьалкхен, демократи къоастаю цо лелаеча политикага, цо хьан хьашташ кхоачашду хьежжа. Доал деча гІоазараша милитаризман беза мухь халкъашта ги бехкача, герз хьадар сихдара, паччахьалкхенашта юкъера гІулакхаш кхохкадара, керда агресси кийчъяра, «тІема доазонна йисттера» политика лелаеча паччахьалкхений яр фу демократизм я.

Советски социалистически паччахьалкхен йизза йола демократизм гуш я деррига халкъашта хьаштдолча тайпарча цун чурча а арахьарча а политикаца.

Йиззача демократен образ я кортамукъарча советски республикай вошал долча союзаца, цу республикай паччахьалкхенаш тоаяларца, цар экономика а культура аІалаьмате чІоагІа дегІаярца, социалистически къамий вошал дола бартцхьоагІо а вІаший ду новкъостал а дегІадарца йола ленински къамий политика. ТІеххьарча хана союзни республикай бокъонаш шеръеш союзни подчинене хинна дукхха эзараш йола промышленни предприятеш союзни республикай карахургйолаш дІаеннай. Республикай бюджетни а законодательни а бокъонаш шеръяьй.

Сийлахь-воккхача Ленина васкеташта тешаме йола, Коммунистически парти тІехьа тІайоагІача хана а бокъонца дІахьош хургья ший къамий политика, дерригача советски халкъий цхьатарра бокъо хилара а вошал долча доттагІлен а политика, вай дукхача къамий социалистически паччахьалкхен чІоагІалон а низа а йохалургйоаца лард.

ДІадахача диъ шера айденнад моттигерча къахьегамхой депутатий Советаша хьалхале лелаелга, боахама а культурни а гІирсаш хьалдарна хьалхале лелаяра цар лоархІам лакхбеннаб. Чакхдоаккхаш да административно-управленчески апарат кІезигъелгеи цунга дІадохийташ дола хІама кІезигагІа дохийтилгеи цун дерригача доакъой болх дикагІа хилар Іалашдеш да. Паччахьалкхенна а общественни производстванна а хІара дийнахьа доал дарна болхлойи гІулакхера нахи юкъеозарна йолча болхлой класса шерарча организацен-профсоюзий лоархІам лакхлуш боагІа. СССР Конституцес Іалашдеш дола социалистически законаш чІоагІдарна а гражданий бокъонаш лораярна а дола гІулакхаш чакхдаьхад. Лакхехьарча Совето дувца а дувц къоаста а ду чурча политикан лоархІамера дешаш, хьинаре лелаю халкъашта юкъера машар чІоагІбарна а тайп-тайпара общественни системаш йола паччахьалкхенаш машаре цхьана яхар а чІоагІдарна йола арахьара политика.

Коммунистически партес дІаяхаш да, дІахо а ше кІаьд ца луш социалистически паччахьалкхе чІоагІъярна, Советски демократи дІахо дегІайоалаярна, советски патриотизман, халкъий доттагІал а вошал а хилийтара, пролетарски социалистически интернационализман вахар хьадеш йолча уйлашца халкъаш хьалкхедарна дІахо йодача хана а ше йоакхо ергхилар.

ДІадахача диъ шера итогаша тешаме хьахьокхаш да, Коммунистически партес 1954-ча шера харжархошка долча Кхайкарал тІа белгалдаь гІулакхаш, толам боллаш вахаре Іалашдаь хилар. Шеко йолаш дац, хІанз а укх гаргарча шерашка кхоачашде партес хьалхашка оттадаь керда сийлахь-доккхий декхараш толамца кхоачашдергхилар.

Уж гІулакхаш кхоачашдаро чІоагІа йоккха влияни ергья берригача дунен историн лелама. Уж гІулакхаш чакхдахаро вай мехка хІама хьадеш дола низаш дІахо чІоагІа дегІадара, къахьегама овсарле лайялара, Іилма а культура а лакхдара ларда тІа вахара-лелара эшар шортта хилийтар Іалашдергда, хІаьта цунца вай халкъо хоадамболлаш гІа боаккхаргба дІахо коммунизманга довлара наькъа тІа.

Хьамсара новкъостий!

Советски Союза Коммунистически партес халкъий хьашташ кхоачашдеш, массайолча хана лелаяьй лела а ю дунен машара политика, кІаьд ца луш къовсам лелабу социалистически мехкашта юкъе сийлахь-доккха доттагІал чІоагІдарна, тайп-тайпара общественни строй йола паччахьалкхенаш цхьана яхарна, дунен мехкашта юкъера кхохкаденна латта гІулакхаш мелдарна, дерригача мехкашца тешам чІоагІбарнеи цхьана къахьегилга дегІадоаладарнеи.

Советски паччахьалкхен машарера политика хьайоагІа, капиталистически Іоаткъамаи империалистически тІемаштеи духьала лелабеча къовсамца хьахиннача социалистически строя чулоацамгара. Халкъий хьашташ, машар Іалашбар — массанел лоархІам болашагІа дола гІулакх хилар хьахьокх, цу советски паччахьалкхен бокъонца йолча демократизмо. ХІанз укх сахьате Советски Союзаца цхьана машар бахьанце хьинаре къовсам лелабеш да, дерригача адамех кхоалагІа дакъа совгІа нах чулоацаш дола деррига социалистически мехкаш, колониальни лоала кІалхара даьнна Азени Африкани мехкаш, лаьттан дерригача мехкий машар безаш дола халкъаш.

Вай зама я капитализмангара социализманга довла зама, марксизман-ленинизман хьехам сийлахь котбаьнна зама. Империалисташи цар хуллаши шоай хур деш ба дунен машара цхьоагІо йохаярна — йохае йиш йоацаш йола социалистически лагерь йохаярна а цун низ мелбарна а. Цхьабакъда, империалисташа лерхІаш дола уж гІулакхаш массаза эхь долаш деха а дехад дІахо массаза дохарг а да. Социалистически лагерь чІоагІа а йохо йиш йоацаш а я!

Советски Союза Коммунистически партес ший эггара хьалхара интернациональни декхар лоархІ, дІахо а сийлахь-йоккхача Халкъа Китаяцеи дерригача социалистически мехкашцеи политически, экономически, культуран бувзамаш лелабар. Уж бувзамаш ленински нийсхон принципашца, вежарий хьисапера цхьана болх барца а вІаший гІо дарца а, социалистически интернационализм лелаярца а да.

Керда тІом хьарна болча кхерама духьала машар, корта мукъал, халкъий ираз бахьан къовсам лелабеш Советски Союза Коммунистически партес чІоагІду дерригача мехкий къахьегамхой интернациональни бувзамаш. Коммунистическии болхлойи партей викалий совещанеша Москве тІаийцача Декларацеси машара Манифестои тешал ду, халкъашта юкъера коммунистическии болхлойи болам дегІабарнеи чІоагІбаларнеи, дуне тІемах лорадарна а адамий ираз бахьан къовсам лелабарна а болхлой класси берригa къахьегамхойи вІашагІбетташ оарцагІбоахаш хиларна а.

Советски Союз массайолча хана а хиннай массане а герз Іодилларгахьа, ядерни герз леладелга дизза дІадаккхарна, атомнии водороднии бомбашта тохкамаш делга ха ца а ехкаш сихха дІадахарна, «шийла тІом» дІабаккхарна тІехьа. Советски паччахьалкхен машарера политика дерригача мехкий халкъаша хьаллоацилга тІа-тІа дегІаух. Халкъашта гуш да Советски Союзо массаза а ше аьннар деш хилар. Машареи халкъашта юкъерча доттагІлени ленински политика лелаярца а дунен халкъашта юкъера кхохкам лаьгІбаларна бокъонца цІенача дегаца тІаккхуеш хиларца а Советски Союзо укх тІеххьарча кхаь шера ший ТІема Низаш 2 миллиони 140 эзари саг кІезигбаьб. Из да машара политика гІулакхаца кхоачашъяр, юкъера кхохкам лаьгІбарна а паччахьалкхенашта юкъе тешам оттабарна а боккха лоархІам бола гІулакх.

ВІаший гІулакхашца дахарна цаІ мара йоаца нийса программа кхайка а еш Советски Союзо капиталистически паччахьалкхенашка йоах, герз дукхагІа хьадарна ца а лелаеш, халкъий вахар тоадарна, тІема базаши ракеташ урагІъахийтарна йола установкаши ехкаш ца а лелаеш, наха чубаха цІеноши школаши хьалъярна, «шийла тІом» боаржабарна ца а лелаеш, вІаший пайдана йола базар лелаярна а лоархІам бола культурни хІамаш вІаший хувцарна а лелае вай яхь.

Шин системанна юкъе машарера экономически яхь лоаттаярна советски нах тІехьа ба социалистически строй капиталистически строял толашагІа хилар, коммунизман сийлахь-йоккха идеяш котьяргхиларах шоаш тийша боландаь.

Советски Союза цІаккха айдаь а дац е айдерг а дац цхьанна а мехка духьала герз, ший система, ший идеологи царех дІайолла гІерташ. Из духьала да социалистически паччахьалкхен чулоацама, СССР Конституцена. Вай чІоаггІа а цІенача дагара а дІаях, дерригача халкъашца доттагІал долаш, даим хургболча чІоагІача машарца даха безам болаш воаш хилар.

Халкъашта юкъера кхохкам мелбарна а дІахо герз хьадар кІезигдарна а дола гІулакхаш чІоагІа хьаллоацаш Советски Союзо леладераш, ше мела хеташ а тІом хьоабе гІертараша деча кхерамех кхераш а деш дац. Вай чІоагІа а хадданза а къовсам лелабу машар бахьан, цунца цхьана чІоагІа ха а хов вайна советски халкъий машарера къахьегам лорабарна Коммунистиечски партес йоакхо еш дола вай сийлен цІи хеза дола тІема низаш хилар.

Советски Союза Коммунистически партес дІайоах харжархошка, ший ерригa уйла а гІулакхаш а машар лорабеш долча сийлахь-доккхача дикача гІулакха хетадаь хургхилар.

Новкъостий харжархой!

Хьалха дІадахача хоржамашка санна, Советски Союза Коммунистически партес дакъа лоац укх хоржамий кампане а, парте боацача болхлошца, ахархошца, интеллигенцеца чІоагІа бувзам болаш, профессиональни союзашца, комсомолаца, кхыча организацешца а къахьегамхой обществашца а бувзам болаш. Депутаталла бола кандидаташ юкъара хургба коммунисташта санна парте боацараштa а.

Коммунистически партес тІахьех берригa харжархой, СССР Лакхехьарча Совете хьатІахула хоржамаш деш, цхьа барт а болаш коммунистийи парте боацарийи блока кандидаташта шоай кхадж тассарна!

Коммунистийи парте боацарийи блока кандидаташта кхадж тоссаш, вай халкъо — ший мехка визза волча дас кхадж тосс Коммунистически партен ленински политика бахьан, — толам а болаш вай мехка коммунистически общество хьалъяра политика бахьан.

Коммунистийи парте боацарийи блока кандидаташта кхадж тоссаш, вай халкъаша кхадж тосс Коммунистически партен ХХ-ча съезда исторически соцамаш чакхдахарна, вай Даьхен экономикан а тІема а низ чІоагІбарна, из тоаяларна, халкъа вахар дІахо айдарна, советски наьха иразера вахар бахьан, дерригача дунен тІа машар чІоагІбарна.

Коммунистически парти йизза тешаш я СССР Лакхехьарча Совете цхьа барт а болаш, коммунистийи парте боацарийи кандидаташ хоржаргхиларах. Цунца берригача харжархоша — болхлоша, ахархоша, советски интеллигенцес, Советски Эскара а Форда-Эскара Флота а тІемахоша, вай кагирхоша — юха а дерригача дуненна хьалхашка дІахьокхаргья шоай йохалургйоаца цхьоагІо, Коммунистически партена а Советски правительствона а гонахьа кхотабенна хилар.

Советски Союза Коммунистически партен Центральни Комитето берригa коммунисташ тІахьех парте боацача кандидаташта, коммунистех болча кандидаташта санна кхадж тассарна. Коммунистически парти тешаш я, парте боацача харжархоша депутаталла болхача коммунистий кандидаташта тосса кхадж, парте боацача кандидаташта санна тоссаргхиларах.

Новкъостий харжархой!

НОВКЪОСТИЙ ХАРЖАРХОЙ!

Советски Союза Коммунистически партес тІахьех шо 1958-ча шера 16-ча марта хоржама урнашка, цхьоагІо йолаш тІа а даьхка шоай граждански декхар кхоачащде. СССР Лакхехьарча Совете харжа бокъо хилара сийлен декхар кхоачаш ца деш, цхьаккха а харжархо виса йиш яц.

Советски демократен кердача коталон ди, Коммунистически партен, Советски правительствон, халкъа йохалургйоаца цхьоагІо дІахьокха ди а хинна дІаотталда 16-ча марта ди.

ДЕРРИГАШ А ХОРЖАМАШКА ГІО!

Коммунистийи парте боацарийи блока керда коталонаш яхара тІехьа!

Яхийла вай сий дола Даьхе — Советски Социалистчиески Республикай Союз!

Дахалда Коммунизм хьалъеш доалла сийлахь-доккха Советски халкъ!

Яхийла Советски Союза Комунистически парти — вай халкъа ерригa коталонаш вІашагІъеххари цун дог ураувттадери.

Марксизма-Ленинизма байракха кІал этта, Коммунистически партен хьалхаленца — хьалхашкахьа, коммунизман коталонга долле!

Советски Союза Коммунистически партен Центральни Комитет

СССР-а Лакхехьара Совет харжарна йолча Окружни хоржамий комиссешка дола

гучахьара письмо

Тхога, лохехьа кулгаш яздаьча ССКП ЦК-а членашка, хІаранега къаьст-къаьста письмоши зІанараши яьхкай предприятей, колхозий, совхозий, МТС-й, учрежденей тайп-тайпарча коллективашкара а, хІаьта иштта хоржамашта хьалха хулаш йолча харжархой совещанешкара а дуккхача хоржамий округашка гІолла СССР-а Лакхехьарча Совета депутаталла кандидаташ тхо оттадаь хилар хойташ а, шо-шоай округашка гІолла кхадж тассийта раьза хила яхаш тхогара дехаш а.

Тхоех тешаш уж хиларах оаха чІоагІа баркал оал, СССР-а Лакхехьарча Совета депутаталла кандидаташ тхоех баьча предприятей, колхозий, совхозий, МТС-ий, учрежденей коллективашта а берригача харжархошта а.

Тхоех хІаране цхьан хоржамий округе гІолла мара тхоашта кхадж тассийта йиш ца хиларх оаха из дош ССКП ЦК-ага хаьттар. ССКП ЦК-ас могадир тхона укх хоржамий округашка тхоашта кхадж тассийта тхо раьза хулга:

Аристов А. Б. — Союза Совете, Челябински-Ленински хоржамий округ, город Челябинск.

Беляев Н. И. — Союза Совете, Алма-Атински городской хоржамий округ, город Алма-Ата.

Брежнев Л. И. — Союза Совете, Кировски городской харжамий округ, город Куйбышев.

Булганин Н. А. — Къамий Совете, Майкопски городской хоржамий округ, Адыгейски автономни область.

Ворошилов К. Е. — Союза Совете, Кировски хоржамий округ, город Ленинград.

Игнатов Н. Г. — Союза Совете, Горьковски-Советски хоржамий округ, город Горький.

Калнберзин Я. Э. — Союза Совете, Сталински хоржамий округ, город Рига.

Кириченко А. И. — Союза Совете, Киевски-Ленински хоржамий округ, город Киев.

Кириленко А. П. — Союза Совете, Каменск-Уральски хоржамий округ, Свердловски область.

Козлов Ф. Р. — Союза Совете, Смольнински хоржамий округ, город Ленинград.

Коротченко Д. С. — Къамий Совете, Днепропетровски хоржамий округ, Украински ССР.

Косыгин А. Н. — Къамий Совете, Ивановски хоржамий округ, РСФСР.

Куусинен О. В. — Къамий Совете, Онежски хоржамий округ, город Петрозаводск, Карельски АССР.

Мазуров К. Т. — Союза Совете, Мински городской-шоллагІа хоржамий округ, город Минск.

Мжаванадзе В. П. — Союза Совете, Тбилисски-Сталински хоржамий округ, город Тбилиси.

Микоян А. И. — Къамий Совете, Ервански-Сталински хоржамий округ, Армянски ССР.

Мухитдинов Н. А. — Къамий Совете, Ташкентски-Кировски городской хоржамий округ, Узбекски ССР.

Поспелов П. Н. — Къамий Совете, Курски хоржамий округ, РСФСР.

Суслов М. А. — Союза Совете, Саратовски-Ленински хоржамий округ, город Саратов.

Фурцева Е. А. — Союза Совете, Куйбышевски хоржамий округ, город Москва.

Хрущев Н. С. — Союза Совете, Калинински хоржамий округ, город Москва.

Шверник Н. М. — Къамий Совете, Московски городской хоржамий округ РСФСР.

ССКП ЦК-ас аьннар оаха хьайийцад. Из гІулакх шийга доагІаш йолча хоржамий комиссешкара дех оаха депутаталла кандидаташ дІаязбарна эшаш дола документ укх тхоай заявленех лархІар.

Аристов А. Б.
Беляев Н. И.
Брежнев Л. И.
Булганин Н. А.
Ворошилов К. Е.
Игнатов Н. Г.
Калнберзин Я. Э.
Кириченко А. И.
Кириленко А. П.
Козлов Ф. Р.
Коротченко Д. С.
Косыгин А. Н.
Куусинен О. В.
Мазуров К. Т.
Мжаванадзе В. П.
Микоян А. И.
Мухитдинов Н. А.
Поспелов П. Н.
Суслов М. А.
Фурцева Е. А.
Хрущев Н. С.
Шверник Н. М.

8 февраль 1958 шу.

Хоржамашта хьалхара округжни совещанеш

Укх тІеххьарча деношка вай республике чакхъювлаш латт хоржамашта хьалхара округжни совещанеш.

8-ча феврале В. И. Ленина цІерагІча Культуран цІагІа вІашагІкхийтар №410 йолча Ленински хоржамий округа харжархой 2000 гаргга викал.

Совещанес берригаш раьза а болаш №410 йолча Ленински хоржамий округе гІолла ССКП ЦК Хьалхара секретарь новкъ. Хрущев Никита Сергеевич, СССР-а Лакхехьарча Совета Президиума Председатель новкъ. Ворошилов Климент Ефремович, ССКП Нохч-ГІалгІай обкома Хьалхара секретарь новкъ. Яковлев Александр Иванович СССР-а Лакхехьарча Совета Союза Совете депутаталла кандидаташ бахийта оттабар мога а даь, царгара дийхар депутаталла баха уж раьза хилар.

№ 10 йолча Ленински хоржамий округа берригача харжархошка кхайкарал дир совещанес.

* * *

10 феврале Ленина цІерагІча Культуран цІагІа совещане вІашагІкхийтар №411 йолча Орджоникидзевски хоржамий округерча харжархоша бахкийта викалаш.

Лакхехьарча Совета депутаталла бахийта оттабаь кандидаташ бувцаш Совещани хьайийлачул тІехьагІа, эггара хьалха дош дийхар Шалински совхоза ветврача новкъ. Шахбиевс... Цо ший къамаьлаца аьлар, тахан вай дегаш гІоздаьнна ди да. Вай СССР-а Лакхехьарча Совете вай Даьхен дикагІа бола къонгаши мехкарийи депутаталла кандидаташ оттабу. Шалински совхозерча болхлой цІерах харжархошкара вайна массанена а дика вовзаш, коммунистически партен а Советски правительствон а тешаме вола воІ новкъ. Анастас Иванович Микоян хоржаш а, иштта Шалински районерча школан директор комсомолка Езиева Селима Якубовна хоржаш а, массане а кхадж тассар дех аз.

Уж кандидатураш хьаллоацаш совещане къамаьл дир Грозненски Вагонни участкан месткома председатела новкъ. Грудниковс, Ножай-Юртовски района Шарипова Асламбека цІерагІча колхоза къахьегамхой цІерах новкъ. Баймурадовс, иштта кхычар. Новкъ. А. И. Микояна кхыча хоржамий округе баллотироваться де дош даларах, совещане вІашагІкхийттараша соцам бир, новкъ. Езиева Селима Якубовна кандидатура хьаллаца а №411 йолча Орджоникидзевски хоржамий округе ше харжарна раьза хилар цунгара деха а.

Совещанес берригача хоржамхошка кхайкарал дир.

* * *

10 феврале Лермонтова цІерагІча театре СССР-а Лакхехьарча Совета Къамий Совете деча хоржамий 541-ча хоржамий округерча харжархой викалий совещани хилар. Совещане хиннараша берригаш раьза а болаш хьаллаьцар Грознерча «Красный Молот» яхача завода коллективо СССР-а Лакхехьарча Совета Къамий Совете депутаталла вахийта оттаваьча слесара нов. Иван Георгиевич Гусева кандидатура. Цул тІехьагІа харжархой викалаша 541 хоржамий округа берригача харжархошка яздаь кхайкарал тІаийцар. Кхайкарала тІа белгалбаьккхабар 16-ча марта берригача харжархоша депутаталла харжа оттаваьча нов. Иван Георгиевич Гусевна кхадж тасса безарах бола тІахьехам.

* * *

11-ча феврале сайрийна 5 сахьат даьлча Грознерча № 19 йолча школе Нохч-ГІалгІай АССР-а Лакхехьарча Совете депутаталла кандидаташ оттабеш харжархой викалий округжни совещани хилар.

Харжархой викалаша массане а раьза болаш хьаллаьцар Грознерча 1-ча хІамаш тегача фабрикани пивзаводеи коллективаша № 4 йолча Калинински хоржамий округе гІолла Нохч-ГІалгІай АССР-а Лакхехьарча Совете депутаталла кандидатал оттаяь, Нохч-ГІалгІай АССР-а Оргкомитета председатела заместитель волча новкъ. Дорохов Михаил Акимовоча кандидатура.

Совещане хиннараша масса а волча харжархошка новкъ. Дорохова М. А. кандидатура хьаллаца, аьнна кхайкарал а дир, № 4 йолча Калинински хоржамий округе гІолла Нохч-ГІалгІай АССР Лакхехьарча Совете депутатал ше харжарна раьза хилар новкъ. Дороховгара а дийхар.

Кердача толамашка

Грознерча Горпищекомбината коллективо паччахьалкхен план 117 процент кхоачаш а еш, планал совгІа 1 миллиони 645 эзари сома продукци арахийцар 1957 шера.

ХІанз, 16-ча марта хулача СССР-еи НГІАССР-еи Лакхехьарча Советий хоржамий сийна керда социалистически декхараш тІаийцад коллективо:

1. 2 миллиони 542 эзари сома валови продукци арахеца езаш йола 1-ча квартала план, ханал хьалха, 26 марта кхоачшъеи планал совгІа 134 эзар сома продукци къахьегамхошта ялеи.

2. Хоржамаш хулача денга 100 эзар сома продукци арахецеи.

3. Балха овсарал 5 процент лакхъеи.

4. Хоржамаш хула ди тІакхачалехьа кердача, зефир яхача кондитерски продукцен тайпа Іома а даь, 500 килограмм из продукци арахецеи.

ХЬАКИМОВ.

Ферма ший декхараш кхоачашдеш я

Коммунистически партеси Советски правительствоси юртбоахаман къахьегамхошта хьалхашка оттадаьд, тІеххьарча шин-кхаь шера дулхи, даьттеи, шуреи яккхара США-на тІехьакхе деза аьнна. Из доккха декхар СССР-а а Нохч-ГІалгІай АССР-а а Лакхехьара Советаш харжара сийна социалистически яхь а оттаяь, доккхийча толамашца кхоачашдеш боахк еррига СССР-а а Нохч-ГІалгІай АССР-а а юртбоахаман къахьегамхой.

Цу декхарийна юкъе чІоагІа лоархІам болаш да дулх даккхар. Из гІулакх дика кхоачаш дулургда сиха ебаш а дегІайоагІаш а йола хьакхарч лелярца. Из иштта хилар дика кхета а даь, цу хьакъехьа дика болх беш ва «Ингушски» совхоза 1-ча отделенен хьакхий ферма управляющи вола Кузьгов Лабазан. Цо йоах: Кхо-биь бутт хьалхагІа, аз ферма хьаэцача хана, йоккха а зІамига а 386 хьакха яр, царех Іаьдала дулха дІаеннай дикагІа тоаенна йола 50 хьакха, хІаьта хІанз фермаца 540 хьакха а я.

Укх 1958 шера фермас шийна социалистически яхьаца тІалаьца декхараш да чуоттаяь йорстаяь 500 хьакха Іаьдала дІаялари, 500 хьаккха юхе йитари, хІара яхкаргйолча хьакхийга 15 кІориг а яйта уж хьалкхеяри.

ХІанз Іаьдала дІаяла йорстае чуоттаяь 150 хьакха латт. Яхкаргйолаш 23 йоккха нана хьакхеи, 29 хьалха яхкаргйолаш хьакхеи а я. Цхьайолча нана хьакхо 18 — 20 кІориг ю.

Болхлошта юкъе дикагІа йола болхло Еременко Надежда я. Из яхкаш йолча хьакхарчашкеи, Іаьдала дІаяла чуоттаяь йорстаеш латтача хьакхарчашкеи хьожаш я. Еременко Н. гІулакх деш йолча хьакхарчашта деннеи бийсаннеи 700 грамм дулх тІаккхет. Цо ший балха норма 150% кхоачаш а ю.

Хьакхарч кхоаб бардеи, аьта хьажкІаши, борци, силоси телаш. Хьакхий кІоригашта кхерза мукхи машинах чакх а яьккха тІоа дІабаьккха шуреи тел.

Аьхкии гурахьеи яжа хьакхарчашта 10 гектар болакийи коартолийи дІае лаьрхІай.

Хьакхий фермас шийна тІалаьца доккхий декхараш бокъонца кхоачашде, уж чулатташ йола моттиг, цар база тоае еза. Цу гІулакха дукха хьу а кхыйола материалаш а еза. Цул совгІа хьакхий базана электрически сердало а хий а дилла деза, хІаьта хьакхарчашта а цар кІоригашта а муж а, худар а, кхыдола доакъар а кхехкаде а кийчде а кухни йилла еза. Цу гІулакха хьакхий фермана новкъостал де деза «Ингушски» совхоза а района а керте латтараша.

Хьакхий ферман управляющи вола новкъ. Кузьгов Лабазан а цун болхлой а дог тийша ба, социалистически яхьаца шоаш тІаийца доккхий декхараш доккхийча толамашца кхоачашдерг хиларах.

Первомайски район хоржамашка кийчлу

Агитатораш харжархой спискаш яь баьннаб

Первомайски районерча агитатораша хьинаре болабир харжархошта юкъера шоай болх. Первомайске, Луговое, ДаьттагІа, Оалкама, кхыйолча юрташка а бахача наьха цІенош хІара агитатора итт-итт цІа а долаш, участкашта дийкъад.

Харжархой дІаязбеш а царна юкъе хоржамий хьакъехьа къамаьлаш деш а агитатораш дукхагІа йолча хана шиъ цхьана хул — эрсеи гІалгІаи: иштта аьттув болашагІа да из гІулакх. Агитатораш харжархой спискаш оттаяь баьннаб. Каста уж хургья агитпункташка хьалтеха.

Хоза кийчъяь агитпункташ

Хоза кийчъяьй районера агитпункташ. Первомайски юртара агитпункт районни культуран цІен чу ул. Агитпункте чухь хьалтеха плакаташ, лозунгаш, фотомонтажаш йоахк. ДІаьхача истола тІа газеташ, журналаш ухк, хоржамий хьакъехьа йола материалаш я. Бицбеннабац укхаза шахматех, шашкех ловзар дезараш а. Агитпунктах Первомайске бахача наьха боккъонца йола салоІа моттиг хиннай: дукха хул агитпункте чухь Іо а хайша, керда хоамаш деша, шахматех ловза безам бараш. Къаьстта сайрийна харжархоех хьалйиза хул агитпункт.

Агитпункта заведующес новкъ. Зорина ховш вІашагІъеллай агитпункта актив. Доккха гІоду самодеятельни художнико новкъ. Дозмара а лозунгаш, вывескаш язъеш, тайп-тайпара сурташ дехкаш.

Дукха еза Луговой юрта бахача харжархошта библиотекан чухь йола шоай агитпункт (заведующи школан директор вола новкъ. Беспалов). Каст-кастта гуллу уж укхаза газеташ, журналаш деша, лекцега, беседага ладувгІа. Харжархоша шоаш дикка дакъа лоац моллагІа агитпункте эшаш дола хІама Іалашдарца.

Ерригаш а Первомайски районе пхиъ агитпункт я, хІаьта уж ерригаш а хоржамаш боккъонца дерригхалкъан цІай даь дІадахьа кийчъенна а я.

Сакъердаме йола лекцеши беседаши

Района партийни организацеша дикка Іалашдаьд, харжархошта хьалхашка лекцеш ешар, беседаш яр. Цхьабакъда цкъаза кІезига хул царга ладувгІаш бола нах. Из гІулакх дукхагІа йолча хана лекци, беседа сакъердаме йоацаш, сагота йолча хана хул. Цудухьа партен райком гІерт лекцеш, беседаш ма-могга сакъердамегІа хилийта.

Района юрташка, предприятешка йийша чакхъяьннай лекцей цикл. Царех цхьаяраш ераш я: «Социалистически законностех», «Атомни энергех пайда эцар», «Говзалца хьаяь Лаьттан спутникаш», «Советски Іаьдала лакхехьара органаш», кхыяраш а. ЧІоагІа безаме ладийгІар районни цІен чу гулбенначар халкъан судахо волча новкъ. Ключевс йийшача «Советски харжара система» яхача лекцега.

Безаме, сакъердаме йолаш, моттигерча гІулакхашца ювзаенна йолаш вІашагІъехк агитатораша шоай беседаш а. Цкъаза агитаторо доладаьча къамаьла гонахьа къовсаме хабараш а гІотт.

Шийна мамогта чоалхане дешаш юкъе доацаш, кхетаде хала дола «гаьнара» къамаьлаш ца де гІерташ, наха дукхагІа кхеталуш йола беседаш ю Первомайски юртарча агитаторо новкъ. Семиненкос. Цудухьа из харжархошта дукха везаш а ва, цул совгІа, шоашта эшаш дола хІама, шоай «бала» цунна дІагуча а боакх цар.

—КІаьнк, сона пенси хьа ца луш, тІехьа хІана даьннадхьогІ, — аьле хоатт райсобеса бохлошта кІезига раьза йоацача йоккхача саго.

—ХІаьта тхо чудахача квартиранна ремонт е тигац райкомхозо, цхьабакъда тхогара квартирах боагІа мах-м чехка дІабоакх цо, — яхаш, гучадоакх шийна дагардар кхычо.

— Мегаргда, со хьожаргва вайна цу гІулакхашка, — аьнна жоп лу царна новкъ. Семиненкос. — Аз се юхавоагІаш жоп дахьаргда шоана.

Дика лелабу шоай болх Луговой юртарча агитатораша: Долаков Ахьмада (школан учитель), Хусаинов Вячеслава, Гандаров Хьасана, кхыбараша а.

„Концерт доагІа концерт доагІа!"

Харжархой са мукъа доаккхаш, царга безаме салоІийташ, концерташ увттаду дукха ха йоаццаш районни культуран цІагІа вІашагІъеллача художественни самодеятельностен коллективо. Каст-кастта хул из коллектив юрта къахьегамхой болча хьоашалгІа.

Укх деношка Ленина цІерах йолча колхоза хьайбай ферме лекцега ладувгІа гулбеннабар хьайбашлеладархой. Грознерча пединститута студенто Татиевс йийшар «Пролетарски интернационализми халкъий доттагІалахи» яха лекци. Лекци йистеяьнна дукха ха ялалехьа, ферман коа хьачуйоагІача машина тата а хезар, хІаьта цІогІарч а даьлар:

— Концерт доагІа, концерт доагІа!

Из яр хьайбашлеладархошта хьалхашка концерт оттаде ена лакхе йийца художественни самодеятельностен коллектив. ЧІоагІа раьза хилар гулбеннараш дика вІашагІъеллача концертни программа. Первомайски юкъерча школан хьехархочо Татиев Махьмад-Гирес гІалгІай халхар дир, хІаьта дахчанпандарца гІалгІай ашараш а лекхар. Комсомола райкома болхлоша Тутаев Іамарханеи Мякиев Османеи скетч оттайир. Иллеш, халхараш, стихаш, интермедеш — дукха сакъердаме номераш бІаргаяйра хьайбашлеладархошта.

Цу дийнахьа цу коллективо Луговой юртарча клубе а оттадир харжархошта хьалхашка концерт.

УСМАНОВ ІА.

Хоржамашта хьалхарча социалистически яхье эттай коллектив

«Красни молот» завода цехий коллективаша, грозненски химикий кхайкарал хьаллоацаш хоржамашта хьалхарча социалистически яхье а этта, керда производственни декхараш тІаийцад.

Хьалхарча квартала план ханал хьалха кхоачашъе, планал совгІа 20 тонна мехкдаьттан аппаратура яла, къахьегама овсарал 0,5 процент лакхъе, арахецача продукцех шийх дІабода мах 0,6 процент лохбе, шера 30 эзар сома пайда лургболаш йола 25 рационализаторий предложени хьалхарча кварталах балха юкъе йоалае, сварщика а котельщика а ши говзал хургйолаш 20 болхло Іомаве, аьнна дош деннад № 5 йолча цеха коллективо.

Дика дог айдаларца социалистически декхараш тІаийцад чоъ лоаладераша. Хьалхарча квартала план 105 процент кхоачашъе, брак 1,5 процент лохъе, бос бола металл лоаладара ши поэзици караерзае лаьрхІад цар.

Кузнечни цеха коллективо, доккхий социалистически декхараш тІа а ийца болат лоаладеча цеха коллектив социалистически яхье йийхай.

И. МАЙОРОВ.

Къонача харжархой вечер

Культуран болхлой профсоюзан клубе 9-ча феврале къонача харжархой вечер хилар. Цу вечере йийшар «безами доттагІали» яха лекци. Цул тІехьагІа № 4 йолча библиотекан заведующес новкъ. Лактышевас йир литературни обзор. Литературни обзор йийша яьнначул тІехьагІа цу клуба художественни самодеятельноста коллективо оттайир «Крестьянин Тимофеев (Щорс СибарегІа) яха спектакль.

Цу художественни самодеятельноста коллектива юкъе къаьстта дика ловзайир генерала роль новкъ. Пискуновс, Щорса роль новкъ. Деточенкос, партизана Карпова роль новкъ. Хамидовс.

Спектакль йистеяьлча халхараш хилар цига. Иштта безаме а сакъердаме а салоІам болаш а чакхъяьлар вечер. Ужамо вечераш каст-каста хул цу клубе. Цу клуба художественни самодеятельноста коллективанна 4 сийлен грамота яннай.

ХІанз цу клуба художественни самодеятельноста коллективо къонача харжархошта дика концерташ а увттадеш дІахьу шоай болх.

М. ЦУРОВ.

Агитатора блокнота аргІан. номер

Араяьннай ССКП Нохч-ГІалгІай обкома пропагандани агитацени отдело арахецача «Агитатора блокнота» аргІан, кхоалагІа номер.

Советски Эскареи ТІема-Флотеи 40-ча шерга йолча «Беседай материалаш» яхача рубрикана кІал «Советски ТІема Низий шовзткъа шу» яха А. Антонова статья я. Цул совгІа, укхаза я НГІАССР-а оргкомитета юрта боахама управленен начальника В. Русина «Юрта боахам дегІабара керда толамаш дахарна тІехьа» яха статья а.

«Агитатора блокнота» тІа «Хоржамашта накъадахар» яха керда раздел хьайийлай. «Сийрдага доаг яхьан алаш» яха юкъара кертъяздаьр а долаш, республикан къахьегамхоша хоржамашта хьалхарча яхьах даьха толамаш хьахьокхаш йола цифраши бакъдараши да.

Агитатора новкъостала лаьрхІа я хоржамашта кийчо еча деношка ешача лекцейи беседайи тематика, белгалдаьд агитационни балха дола литература а.

Халкъашта юкъерча гІулакхий темаех «Агитатора блокнота» тІа «Азени Африкани халкъий сийлахь-йоккха ассамблея» яха В. Маевскен статья а я.

ПОВАЛЯЕВ

Шурий продукташ планал совгІа

Нохч-ГІалгІай Совнархоза кхачан Управленен Маслозавода коллектив дикача балхаца накъа яха лерхІаш я кастта хулача хоржамашта.

Январь бетта 850 тонн даьтта арахеца, аьнна шоаш тІаийца декхар 103 процент кхоачаш а деш, пачхахьалкхенна планал совгІа 15 тонн даьтта делар заводо.

Завода коллектива юкъе къаьстта дика болх беш я, новкъ. Ларина 4-гІа бригадеи, новкъ. Стрижкова 1-гІа бригадеи. Массаза а 115—120 процент кхоачашъю цар шоай балха план.

Иштта дика балхаш деш ба, сушильщик новкъ. Нухаев Хасмухьмад, грузчик новкъ. Джабраилов, приемщик новкъ. Бициев.

СССР-еи НГІАССР-еи Лакхехьарча Советий хоржамаш хулача денга дикагІча балхаца еннача бригада яла кийчъяь дІа-юха тела ЦІе байракх я завода. Цу дезача ден сийна ше-ше хьалха вала гІерташ а, ЦІе байракх лелае бокъо яккха гІерташ а къахьегаш ба ерригача коллектива болхлой.

А. Додов.

Хоржамий сийна

«Октябрьнефть» яхача мехкдаьтта доаккхача управленен II промыслан коллективо дика балха толамаш даьхад дІадахача 1957 шера. IV-ча квартале дика къахьегарах дІа-юха тела цІе байракхи 22 эзар сом ахчан совгІати делар цу коллективанна Нохч-ГІалгІай совнархозои профсоюза Областной советои.

СССР-еи НГІАССР-еи Лакхехьара Советаш харжара сийна бригадашта юкъе социалистически яхь а йоаржаяь. 1958 шера планал совгІа 16 эзар тонна мехкдаьтта даккха, аьнна, дош а денна къахьегаш ба болхлой хІанз. Хина гази мехкдаьттеи даккхара январь бетта план тІеххкоачашъяьй цар. Дика болх барца белгалбаьннаб оператор новкъ. Лобинцев, болхло нокъ. Хандиев иштта кхыбараш.

Совнархоза предприятешта юкъе социалистически яхьах хьалхара моттиг дІа ца хеца лаьрхІа я коллектив.

ЧУХАРЕНКО

БІаьстан балхий терко яц

Боккха лоархІам болаши ха ехка йиш йоацаши гІулакх да бІаьстан балхашта ший ханнахьа кийчо яр. Цхьабакъда, Первомайски района колхозаша эшшача бесса теркам бац цу кампанен.

Ленина цІерах йола колхози (председатель новкъ. Гордиенко) Орджоникидзе цІерах йола колхози (председатель новкъ. Далаков) хІанз а йолаеннаяц юртбоахама инвентарь тоае. дукхагІа йола инвентарь гурахьа балхаш деча хана ше йиттача моттигашка латт.

Кхераме латташ да дІадувча ялата фун гІуллакх. Орджоникидзе цІерагІча колхозе дІае 200 центнер коартолий эшаш я, иштта боацаш ба кем, гидуаргаш. Цу тайпара гІулакх да Ленина цІерагІча колхозе а. Колхозашка йола инвентарь хила еззача бригадашка дІахьожаяьяц, кхыметтел говраш дІайожа эша кхоачам а бац болаш. Укх шера дикка из шербала безар ховш долашехьа а дагадоагІаш а дац парникови боахам кийчбар. Парникашка овощаш дІае эггара дикагІа лоархІа ха — хьалха кхачача кабуца январь бутт бов хаи, томаташта февраль бов хаи я. ХІаьта а, хІанзалца цу гІулакха теркам а баь дІадихьа фу а дац, е кийчъяь бригадаш а яц цига.

Колхозий председателаш нн. Гордиенкои Далакови, партийни организацей секретараш нн. Олейникови Матюхеи колхозникашта докладаш, лекцеш ешаш бац. Дукха ха йоаццаш, колхозаш бІаьстан балхаш де кийчъяларга хьажа яь партийни собранеш хилар цига, бакъда эшшача кийчонца шоаш кийчъяь ца хиларах, шоаш бала декхарийла йола пайда балазар цар.

Геттара во я колхозашка къахьегама дисциплина. 350 сагал совгІа болча къахьега декхарийла болча нахах балхашка арабувлаш 20 — 30 саг мара вац. ХІаьта а, колхозий правленешеи партийни организацешеи къовсам лелабац къахьегама дисциплина телхаерашца.

Кадраш кийчъяра йоакхо вІалла еш а бац агрономаш нн. Олейникови Матюхеи. Цу дерригача гІулакхаша хьахьокх е еззача бесса йоакхо а еш бІаьстан балхашта кийчбала лерхІаш цу колхозашка хьалхале лелаераш ца хилар а, бебашха доацаш, тесса колхозий гІулакхаш цар дитаь хилар а. Цар цига командировке болаш лерхІ шоаш. Ленина цІерагІча колхоза председатела новкъ. Гордиенкос Сунженски районе дІабахийтаб ший дезал. Цул тІехьависавац цу колхоза парторганизацен секретарь новкъ. Олейников а, цо ший дезал Нестеровская яхача станице дІабахийтаб. Иштта, Нестеровске ший дезал дІабахийта ва новкъ. Матюха а. Колхоза председатель волча н. Далакова дезалах цхьаккха а саг вац колхозе болх беш, цун заместитела н. Точиева дезал Первомайске бах, колхоз ше Луговой я.

ССКП районни комитети Райисполкоми тІехьа ца а тетташ цу колхозий доалага хьажа а еза, цар командировкаш соца а яь, царга болх тоабайта а беза. ТІаккха къахьегама дисциплина а хургья, бІаьстан балхашта эша кийчо а ергья.

ХАДЖАЕВ.
ТАТРИЕВ.

ГІишлонаш ю мастераш кийчбеча школе

Грознерча гІишлонаш ю болхлой кийчбеча цхьан шера йолча школе деша вагІа 60 совгІа саг, царна юкъе ба 24 саг нохчийи гІалгІайи кагирхой. Дика дешарца белгалбаьнна ба новкъ. новкъ. Батукаеви, Османови, Девицкийи, Дудановаи, Дамбиеви иштта кхыбараши.

Цу школе агитатораш ба новкъ. новкъ. Темиеви Шадиеви. СССР-а а Нохч-ГІалгІай АССР-а а Лакхехьарча Советашка хоржамаш дара хьакъехьара положени а ССКП Центральни Комитетеи ССР Союза Министрий Советеи Кхайкарал а дика дІадовзийташ лелабу цар шоашта тІабилла болх.

Советски эскара 40 шу дузача денга Дудинова хьалхаленца спектакль оттае кийчъеш я самодеятельноста коллектив. Иштта дика лелабу цар шоай спортивни болх новкъ. Батышева хьалхаленца.

М. ИСАЕВ.

Грозне Стоматологически поликлиника хьаеллар

1918-ча шера 11-ча августа цІерагІча улицах керда хьалдаьача цІеношка хьайийлай вай республике хьалхара стоматологически поликлиника.

Массехк ди да протезни отделенес болх бу. 7-ча феврале цамогаш бараш тІаийбергба дарба деча отделенес. Поликлинике рентгеновски, хирургически, берий отделенеш я. Хьа а кхаьча дІаоттаяьй керда-тІеххьара араяьнна оборудовани.

Дика говзал йолаш болча 19 стоматологийи цергий лорийи хІара дийнахьа 300 гаргга саг тІаэца йиш хургья.

Специалисташа новкъостал дергда кхыча медицински учреждений цергаш тоаеча отделенешта, консультацеш тергья, Іилман болх лелабергба.

СУРТА ТІА: Стоматологически поликлиника чуйола цІенош. СУРТ ПЛИЕВ И.

Гандаров Іалихан: „Нокхарий дезачунга модз а хургда"

Толаме къахьегаш ба Первомайски района Орджоникидзе цІерах йолча колхозера нокхарийлеладархой. Дахача шера 4 тонн совгІа модз даьккхар цар. Из планах доагІачул тоъала дукхагІа да.

ВоккхагІа волча нокхарийлеладархочо новкъ. Рыбальченкос социалистически яхье а ваьнна, вай республикан нокхарийлеладархошта юкъе кхоалагІа моттиг яьккхар.

Цхьа шу гаргга ха мара яц Гандаров Іалихан нокхарий леладе волавенна, цхьабакъда хІанзехьа а говзал дика Іома а яь, хьинаре болх беш ва из. Хьалхарча деношка денз хьахьекхар цо нокхарий-мозашцара болх безаш а, бе ховрг долаш а ше волга. Іалихана дог айденна дувц нокхарийлеладархочун професси чІоагІа безаме а сакъердаме а хиларах.

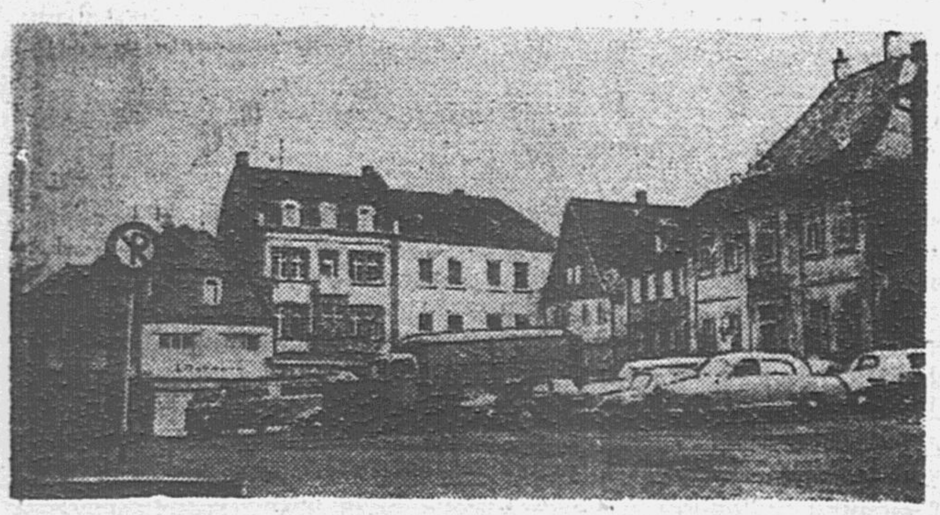
ЧІоагІа раьза хилар со колхоза правленес нокхарий леладара болх сайна тІабилача.

Іалихана хадданза лакхайоах ший говзал, ший практически болх теореца чІоагІ а беш. ЧІоагІа безабеннаб Іалихана из болх. Сецца хьа а гІетте, водаш хул из ший доттагІий — нокхарий долча: нокхарашта хан-ханнахьа эшаш дола гІулакх ца дича, цар модз а лургдац-кх:

—Нокхарий дезачунга модз а хургда,—йоах Гандаров Іалихана.

КОСТОЕВ Іа.

Доазол дехьара

Малхбузен Германера нах кхерам тIехь-тIехьагIа лакхбувларца хьеж Германен Федеративни Республикан территоре тIа ракетни герза базаш хьалъяра НАТО-н планаш кхоачашъярга.

Укх сахьате германски общественноста теркама юкъе латт Мильтенбург яха зIамига городилг. НАТО-н командованес харжай Майн яхача хи тIа уллача цу города район хьалъе лаьрхIача американски ракетни базаех цхьаннена.

Мильтенбурга городской совето, бархI эзар саг вахача цу города тIаэтта цIенхошта бола кхерам кхета а баь, соцам баьб, ракетни база хьалъе лаьрхIача моттиге топографически балхаш дарна новкъорло е аьнна.

Сурта тIа: Мильтенбургера Маркплатц майдане.

Централбильд сурт.

Индонезийски парламенто къоабалъяьй СССР-гара кредит эцара законопроект

Джакарта, 6 февраль. (ТАСС). Селхан саррахьа индонезийски парламенто къоабалийр СССР-а Индонезийски республиканна а юкъе экономически технически цхьана тIулаьх дара хьакъехьа 1956 шера 15 сентябре баьча Барта а тIадегIа Индонезийски республико СССР-гара 100 миллион доллара маьха кредит эцара законопроект.

Кредит дохийтаргда Индонези экономически дегIайоалаярга.

Халкъан Республика Болгари. Искырски меховой фабрика — мехка эггара йоккхагIа йолча предприятех цаI я.

Сурта тIа: цеха начальник Филиппов Марини (аьттехьа) Бордашев Борис йистеяьннача продукцега хьожаш ба.

В. Янкова сурт.

Фотохроника ТАСС.

Дерригаш а машар беза халкъаш — Туниса оагIонгахь да

Дамаск. (ТАСС). Сакиет-Сиди - Юсефе яхача Тунисски нах бахача пункте французски самолеташа бомбаш еттарах Туниса духьала йола агресси а лаьрхIа, из гIулакх бехке деш, Сирен премьер-министро Сабри Асали печата викалашка аьлар: «ВIашагIкхийтта Iарбий Республика а деррига Iарбий халкъаш а эгIаздаха да Тунисе Францес леладеча зуламерча гIулакхашта, вежарий тунисски халкъа оагIонгахьа а да тхо. хIаьта цунна масса оагIонгахьа гIо де тхоаш кийча долга кхайка а ду оаха. Шеко яц, дерригаш а машар беза халкъаш Туниса оагIонгахьа хургхиларах».

Болгарски халкъа вахар тоадалар

София. (ТАСС). Шергара-шерга тоалуш латт Болгарен Халкъа Республикан къахьегамхой вахар. Из дикача хьокхамца хьахьокх бахача наха хIамаш ийяр дегIадаро. Иштта, 1957 шера нахага дехкад, 1952 шера дехкачул шозза дукхагIа кIадаш; зипаш-шоззачул а дукхагIа; мебель-йиаззачул дукхагIа; когий гIирс-шоззачул дукхагIа; радиоприемникаш — 12-зза дукхагIа; дулх-шозза дукхагIа; шекар — 1,5-ззен дукхагIа; цемент — 3,5-чул совгIа иштта кхыдараш.

Болгарски 3-ча пятилеткан хьалхарча шерре а, езайоккхача промышленноста нийсса наха эшаш йола хIамаш ю промышленность а шеръеш да Халкъан Iаьдал.

Иштта, ейгача промышленноста финансировани е укх шера къоастадеш да дахача шерачул 72 процент дукхагIа паччахьалкхен средстваш. Цо торо хулийтаргъя дуккха керда предприятеш балхаш де йолаялийта а, къаьна яраш юха тоайта а. Нах чубаха цIенош хьалдар сиха дегIадоагIаш хиларца, тайп-тайпара гIишлоний материалаш яр а дукха шерлургда. Текстильни промышленносто арахецаргда кердача хIамай 200 гаргга тайпа.

Даара продуктай тайпаш шерлуш а дикал лакхлуш а латт.

Литтл-Роке расисташ хьаьрбаьнна хьувз

Негритянски дешархо юха а школера дIаяьккхай

Нью-Йорк, (ТАСС). Хоам баьча бесса, массехк ди хьалха Литтл-Рока центральни школера ханна дIаяьккхаяр негритянски йиIиг Минни Джин Браун, цо расисташка ла а ца дувгIаш цар хулигански гIулакхашта духьале ярах. «Нью-Йорк пост» газето хоам беча бесса, дешархо Минни Джин Браун школера шозлагIа а дIаяьккхар. Литтл-Рока центральни школан директоро аьлар, цкъа дIаяьккхачул тIехьагIа М. Д. Брауна бокъо еннаяр школе аха, нагахьа санна цо «е къамаьлца а, е кхыдолча гIулакхашца а моллагIча шийна беча низ-Iоткъама духьал жопащ тергдеце». Директоро аьлар, Минни Джина из барт бохабир, цхьан кIайча йиIиго шийна кертах хIама техача, цунах «къотIа» аьнна цIи а яьккха.

Минни наьнага школан директоро аьлар: «Минни Джин дешара дIаяьккхай, цо кIайча дешархочунга охца дош аларах».

Нохч-ГIалгIай АССР-е хьайбаш леладар дIахо а дегIадоаладарах

Нохч-ГIалгIай АССР юхаметтаоттаярца дувзаденна Казахстанереи Киргизереи шоаш хьалха баьхача цIаухача нохчийи гIалгIайи баха а балха тIа а дIахьожабеш доккха новкъостал ду ССКП ЦК-аси Советски правительствоси. ЧIоаггIа теркам тIабахийтаб Советски правительствос 1958—1960 шерашка Нохч - ГIалгIай АССР-е боахаман а культурни вахара а гIишлонаш хьалъяра деша. Дукха промышленни предприятеш, культурни-вахара учрежденеш хьалъергъя, йолаш яраш юхатоаеш доккхий балхаш дергда.

Хьалха хиннача МТС-ашка юрта боахам дегIабоалабе лерхIаш Гудермесски, Назрановски, Малгобекски, Шалински, Ачхой - Мартановски, Урус-Мартановски, Надтеречни районашка совхозаш вIашагIъехкай. Кховзткъа совгIа керда колхозаш вIашагIтехай. Республикан совхозашкеи колхозашкеи общественни хьайбаш леладар дIахо а дегIадоаладе йоккхий мероприятеш белгалъяьй Российски Федерацен Министрий Совето. Вай республикан совхозаши колхозаши леладеча хьайбаех чехкагIа Iалашъярна Советски правительствос Сталинградскии Саратовскии облисполкомаш декхарийла яьй республике керда ехкача совхозашкеи колхозашкеи хьайбаш леладу фермаш вIашагIтоха 1957—1958 шерашка вай республикана 6000 доахана корта, 15000 устагIа, 800 хьакха яла.

Укх шин шера РСФСР-а центральни областашкара вай республике хьакхувлаш, заготконторашка гIолла керда яхкача колхозашка 13000 шинари 20000 устагIеи бохка мукъа беннаб. Дукха керда яхкача колхозашка Союзживконторе гIолла племенной хьайбай цхьан килограммах дулх доаккхача хьайбай цаI-ах-шиъ килограмм йоаккхача когаметта килограммах килограмм мара ца йоаккхаш, племенной хьайбаш дохка мукъа беннаб.

НГIАССР-а колхозашта мукъа беннаб керда яхкача колхозашка 1957 шера IV квартале 1000 тоннеи 1958 шера 3600 тоннеи лоархIаш дола хьайбаш паччахьалкхен маьхах дохка, иштта дехка хьайбаш НГIАССР-а гIолла паччахьалкхено эца дулх а лоархIаргдолаш.

1958 шера денз лерхIаш керда яхка колхозаш шин шера паччахьалкхенна дIалуча дулха поставкех мукъайоалийт. Ужаш а иштта кхыдола а гIулакхаш чакхдахаро 1960 шера 1957 шера хинначул цаI ах а кхы дукхагIа а доахан дебаде торо лургъя. 1960 шера 1957 шера хинначул дулх — 72,5 процент, шура — 92, тха — 35 процент дукхагIа доаккхаргда. Экономика юхаметтаоттае республикана иштта доккха новкъостал ду, хIанз чехкка хьайбаш дебадар юрта боахаман болхлоех, колхозхоех, совхозий болхлоех тийша да. Хьайбаш леладеча толам баккхар зооветеринарни болх нийса оттабарах, хьайбаш леладеча кхетам боллаш хьалхале лелае харах, хьайбаш леладар дезаш йолча кадрех тийша да.

Къаьнарча замалах юхедисаь, социалистически лоаттама хийра дола гIулакхаш бахьан долаш, хьайбашка хьежаш, жа, доахан доажадеш ду балхаш дар эхь лерхI гIалгIаша, хIара къахьегам сийдолеи доаккхал де дезеи гIулакх хилар диц а долийташ. Уж балхаш де арахьара нах тIа а кхувлаш, республике хьайбаш дебаде йиш а хургьяц, цу гIулакха тIехь толам а боаккхалургбац. Вай заманца тарлуш доаца, вай вахара духьал дола уж гIулакхаш дIа а даьха, дукха а дика а хьайбаш дебаде деза. Вай республика дукха хьайбаш долаш я. Дерригаш а хIана дац аьнна, исхали ду тха доаккхаш, боккха пайда боала жа да вай республике. Вай республике хьайбаш леладелга боккха пайда боалаш дола юрта боахаман дакъа а хинна дIаоттаде кхы а дукха де дезаш да. Хьайбашка йоакхо йоацаш во хьожаш хиларах, дукха доакъар дов, цунах республикан экономикана доккха зенаш а хул. 1957 шера даьча 10509 Iаьсах 1472 Iаса е 13,6 процент делар, хIаьта Шалински яр санна йолча районашка 16,9 процентага кхоачаш Iаьсий дайр, Каргалински районе 15,5 процент.

1957 шера республике 14116 корта е 9,6 процент хьакхарч яйр, хIаьта Каргалински яр санна йолча районашка 1171 корта е 21,3 процент яйр уж.

Ерригача Республике баьча 170931 Iаьхарах 16652 Iаьхар беннаб, хIаьта Каргалински районе 21153 Iаьхарах 2851 корта е 13,5 процент Iоахарий дайр. Надтеречни районе 10888 Iаьхарах белар 1830 Iаьхар е 16,8 процент. Уж деррига дайна тIера даьннараш дисаьдаларе, республико кхы тIа а массехк бIаь тонна дулх дIалургдар паччахьалкхенна. Уж иштта довш хилара кертера бахьан да царга хьежараш, уж кхоабараш во йоакхо еш хилар. Колхозий, МТС-ий, совхозий хьалхале лелаераашта, юрта боахаман специалисташта хьалхашка латта декхар да хьайбаш леладара гIулакх, ший овлан тIара тоадар, лоархIам боллаш хьайбаш дебадар а царгара йоаха продукташ яхар лакхдар а. Ше-шегIа лела гIулакх дитача из декхар кхоачаш дулургдац. Вай декхар да махулла чехкагIа общественни хьайбаш, къаьстта чехка дебаш а дулх дукха доалаш а хиларах тарра, хьакхарч ебаяр. Из дарна хьайбаш леладара болх безаш болча нахах хьайбаш леладу бригадаш вIашагIтоханза, хадданза кхоачам хургболаш а дарегIа а хургдолча доакъарий база йилланза яргъяц. Дикача, йIайхача, сийрдача помещенешца Iалашде деза хьайбаш. Дикача, кердача породах дола хьайбаш дебаде, хьайбашка дика хьежа, уж кхаба, чудоахка моттигаш дика лелае племенной агитационни болх бара деша чIоагIа уйла тIаяхийта еза.

Балха тIа боллашехьа, нохчехи гIалгIаехи болча нахах хьайбаш леладу кадраш кийчъе еза. Хьайбаш кхаба эггара дарегIа дола гIулакх ше хиларах тарра, хьайбаш доажа деш хилар лоархIам боллаш шерде деза. Хьайбаш леладеш ду хала балхаш машинашца делга динза даргдоаца гIулакх да, цу гIулакхо хьайбаш леладеча болхлой къахьегам аттача а боаккхаргба, хьайбаех йоахача продукташка дIадодар кIезиг а дергда. ЧIоагIа пайда боала боахама дакъа хиларах тарра, коа тIара оалхазараши, къаьстта хи тIа лела оалхазараш, кроликаши йолаяра къаьстта теркам бе беза.

Партийни, советски, профсоюзни, комсомольски, юртбоахаман органий берригача болхлошка ССКП ЦК-и СССР-а Министрий Советен кхайкарала тIа ювц, бокъонца пайда эцаш хилча, гаргарча хана юрта боахам дегIа боалабе, хьайбаех йоахача продуктех баха нах Iалашбе аьнна оттадаь декхараш чакхдаха вайга йиш хулийтаргйола торонаш. Хоржамаш деча сийна социалистически яхье а бувлаш, бахача наьха цхьан сага сих дулх, даьтта, шура яккхарна США-на чехкагIа тIехьакхе шоаш де декхарийла бар де деза юрта боахаман болхлоша. **ТОНГИЕВ.**

Продукцех шийх дIабода мах лохбар — парторганизацен керттера декхар да

ДIадахача шера 1-ча Грозненски шурий совхозо баьча балха лоархIам беш партийни собрани хилар совхозе.

Паччахьалкхенна дIалуш йолча хьайбай продукцен масса а тайпан план тIеххкоачаш а еш совхозо арахийцай 6 984 500 сома продукци. Продукцех шийх дIабода мах лохбаьб. Из бахьан долаш, совхоза коллективо ший болх зе доацаш чакхбаькхар. ХIаьта а, партийни организацес собране белгалдир цхьадола кхоачамбоаца гIулакхаш — боахама чухьарча резерваех пайда эцар лакхде дезилга.

1958 шу долалушшехьа а денз дулхах, къаьстта хьакхий дулхах шийх дIабода мах лохбара теркам чIоаггIа бе яьннай совхоза дирекци. Продукцех шийх дIабода мах лохбарна боккха лоархIам болаш да машинно-тракторни парка болх бакъахьа вIашагIболлар, дика техническ уход цунна лелаяр, балха овсарал совъяккхарца дIабода къахьегам лохбар.

ССКП ЦК-и Министрий Советои колхозникашка, колхозницашка, МТС-ий а совхозий а болхлошка даь кхайкарали, Н. С. Хрущевс Белоруссе юрта боахаман хьалхалаттача болхлой совещане даь къамаьл а дийца, совхоза кагийрхой коллективо керда социалистически декхараш тIаийцад:

1. ХIара фуражни Iаттагара 1958 шера 2450 килограммал кIезигагIа йоацаш шура яккхеи, юккъера лаьрхIача шера йола шурий хьоанал 4 процентал дукхагIа хилийтеи.

2. ХIара 100 Iатта сиха 97 Iасилг кхеде а, керттера йолча, яхкача хIара хьакхий сиха 17 хурски разови хьакхий сиха 7 хурски кхее а.

3. Чуоттаьча хIара хьакхийна дени-буси тIакхеташ дола дулх 500 граммал кIезигагIа доацаш хилийта а, Iаьсашта дакхача хана тIакхета дулх 650 грамми дакхача ханалла тIехдаьлча — 600 грамми хилийта а.

4. Помещенеши хьайбаши цIена леладе.

Цу ерригача пункташта, Ермоловски совхоза хьайбаш леладу кагирхой социалистически яхье бийхаб цар.

Цул совгIа, совхоза коллективо тIаийцад керда декхар: СССР-еи НГIАССР-еи Лакхехьара Советаш хоржача денга (16-мартага) кхоачача хана, дIадахача шера цу ханна хинначул 30 процент дукхагIа шура яккха.

Ший доалахьа йолаш доакъара база хилийта лаьрхIа я совхоза коллектив. Хьалха, Краснодарера а, вай республикан кхыча совхозашкара а тIакхухьар укхаза доакъар.

1958 шера шоай совхоз (рентабельни) пайда луш болх беча предприятешца нийсъергйолаш я цун коллектив.

ВОЛКОВ,
совхоза партбюрон секретарь.

Сенах дувл цатоамаш?

Бахархоша, къаьстта а кагийча нахен зIамигача тIехьенои, кхетам эцарна а эздий оамалаш Iомаярна а чIоагIа лоархIам болаш я культпросветучрежденеш. Цу учрежденеша шоай болх боаггIача тайпара вIашагIбелла ца хилар бахьан долаш, сакъерда а салаIа а йиш йоацаш бола Пхьиле-къонгий юртара кагий нах, шоаш балхара баьнначул тIехьагIа буфете ух сакъердам баа.

Маларах бахаьча наха вIаший мIишка а йийя чакхбоал цигара сакъердам. Дукха ха йоацаш истолаши гIандаши а кегдеш дов хилар цу чу. Уж тайпа гIулакхаш диццалийтарна а коммунизман наькъа тIа къахьегамхой бахарна а доаггIаш дола ший гIулакх де деза райкультотдело.

Водар а дикадар а — хьалхагIа ше кара ийцца гIулакх мерзлу сага. Цудухьа юртарча кагийча наха хIанз «пелинг» мерзденнад. Цунах хьадоалаш дола беркат — молаш волчун сий довр, цох наьха безам балар, къахьегама овсарле лохьялар, иштта кхы во мел дараш а да.

Башха дика здани я юрта дуккха къахьегами ахчеи дахийта 1956 шера тIоех хьалъетта а яьнна, кхы кулг ца тохаш, шийна эшачо кора санагIа а доаккхаш, да воацаш санна латташ.

Кинога хьажар а клубе а баха сакъердам баар а Iехь да, гIалгIай гIулакх дац из, яхаш, юхамаччахьара агитаци еш бола нах а ба юрта. Цу тайпа нахаца къовсам лоаттабар а цар дувцар харц долга дIахайтар а культпросветучрежденей хьалхарча аргIанцара декхар да.

Нагахьа санна районни культуран отдел оарцагIа а яьнна, самодеятельноста кружокаш юрта вIашагIйохкаре, вахара пайданагIа дола гIулакхаш караэцаргдар кагийрхоша.

ПЛИЕВ Амир.

Харцахьара порядкаш

29-ча январе 23 сахьат даьннача хана дукха нах бар «Грознефтяная» яхача трамвайни остановке, Консервни заводе йодача № 7 йолча трамвайга хьежаш. 23 сахьат 20 минут бийсана яьлча нах хьежаш хинна трамвай хьа а ена пассажираша хьалйизир.

ХIанз мукъагIа трамвайцама долхий вай, аьлар шелвенначa пассажира. Иштта хиланзар из. «Базар» яхача остановке кхаьчача трамвая водитела чIоагтIа аьлар: «Трамвай Ленински кольцога йода».

— ХIана? — аьлар пассажираша.

— Ха яхай, — аьлар кондуктора.

Трамвай кердача маршрутах яхар, цу трамвай тIа эрсий мотт дика ца ховш баьгIа нохчийи гIалгIайи кондуктора яхачох ца кхеташ харцахьа бахар.

Цу гIулакха чIоагIа эгIаз а ваха со вахар базара юххе йоаллача диспетчерске. Дежурни йолча кхалсага хаьдда аьлар: «Трамвай лела езача тайпара лел», цул совгIа кхы къамаьл де а тиганзар, хаьттача тайпан цIи хьа а ца оалаш дIаяхар.

Дежурни диспетчерга Белоусовага телефон техача цо аьлар, № 7 йола трамвай бийсана 12 сахьат далалца мара лелац.

ШоллагIча дийнахьа хайра сона диспетчера Белоусовас се Iехаваьлга а Консервни заводе уха № 7 йола трамвай бийсан 1 сахьат даллалца ухилга а. Цу тайпара гIулакхаш каст-каста хул. Порядок оттае еза трамвайшта хьалхале лелаеча.

Г. ЛЕОНОВ,
юристконсультант.

Технически прогресса наькъа тIа

Производствон новаторашцеи хьалха латтарашцеи доттагIал а леладеш «Красный молот» завода конструкторий коллективо мехкдаьттан машинашъеш хIара шера кердагIи чолханегIи йола технически прогресс караерзаю.

«П-100» яха гIум кегаю агрегат е езаш план я завода укх шера. ХIанз заводо арахецаш йолча «2-ПА» яхача агрегато сахьата 40 тонн гIум мара чакхх ца йоаккхача, «П-100» яхача агрегато 100 тонн чакхйоаккхаргья.

Цу агрегата конструкци дунен техниканна нийсса латт. Технически проект яь-яьннай, РСФСР Госплана чIоагI а яьй. Балха проект укх шера 1-ча квартале чакхъяла езаш я.

Хица лаьттан тIоанаш дохаду 500 атмосфер а йолаш 1000 говра низ болаш кхы цхьаькха агрегат я конструктораша хIанз е проект кийчеш.

20 тонна хий чухошаш автоцистерна яьй МАЗ-5203 яхача автомашина тIа, цунах йоахк хий дIоахду прибораш насосаш, кхы цуна мел эшараш.

Царех тарра кхы керда машинаш а я заводо арахеца лаьрхIа.

Н. МАЙОРОВ.

Мамай Николайс доладаьр хьаллаьцад

Балха боарамаш тIеххкоачашде, аьнна Мамай Николайс доладаьр хьаллаьца дика къахьегаш ба Грознен станцера поездий составитель н.н. Маркутини вагоний сцепщик Дахкильгови.

Поездаш вIаштIехьайоахачаха кхоеш чехка бу цар болх. Мехкдаьтта чу деттача эстакадашта кIал яьсса цистернаш увттаеш, йизача цестернех поездаш вIашагIйохкаш, хIара сменах боарамал совгIа кхоъ поезд вIаштIехьайоакх цар.

Комсомольско-кагирхой бригадаша Николай Мамая доладаьр хьаллаьцача денз дика толамаш даьхад. Цар болх дикагIи сихагIи барца, составителий бригадаша мехкдаьттан продуктай дуккха а тоннаш яхийтай планал совгIа Грознен станцера. Царех хьалхарчарца ба н. н. Дахкильгови Маркутини.

ХIанз хоржамашта хьалхарча социалистически яхье а айтта хIара дийнахьа керда толамаш доахаш ба уж.

Н. МЯСОКОВСКИЙ.

„Ингушски" совхозах доалла доккха лазар

Баьча балхах доагIар берригача къахьегамхошка нийса дIакхачийта гIерташ да советски Iаьдал. Цу гIулакха фабрикашка, заводашка, МТС-ашка, совхозашка кхыча болх беш мелйолча моттигашка балха нормаш а расценкаш а увттаю цигарча механизацен, болхлоша из механизаци Iомаяра, кхы балхах мелдоахкача гIулакхий бокъонца лоархIам а бийя. Цу тайпарча балхаца дувзаденна мелдолча ший моттигашкарча гIулакхий лоархIам а баь, оттаяь нормаш а расценкаш а яц «Ингушски» совхозе, из ца хилар бахьан долаш совхозо болхлошта доагIар нийса дIа а лац, совхоза болх во а лел.

Оахаш дола лаьтташ чIоагIа, кIаьда, нийса, урхенаш, мухаленаш йолаш хул, цунга хьажжаь тайп-тайпара хила еза лаьтта ахара йола нормаш а расценка а. Цхьан совхозе меттел, цхьан отделене а хилац лаьтташ цхьатарра, цудухьа совхозе меттел отделене а хила йиш яц дерригача оахама цхьатарра нормаш а расценкаш а. Из лаьтта ахар санна эргалонаш йолаш да кхымелдола совхоза балхаш а, цу балхий эргалонашка хьажжаь эргалонаш йолаш хила еза нормаш а расценкаш а.

Къаьнача совхозий нормаши расценкаши хьа а ийца царца болхбе гIерташ я цхьайола къона совхозаш. Из мегаргдац, хIана аьлча масайолча совхоза ший моттигага а ший балхашка а хьажжа ший балха эргалонаш я, цу ший балха эргалонашка хьажжаь эргаш хила еза хIара совхоза, отделене нормаш а расценкаш а.

Къаьнача дукагIча совхозий нормайи расценкайи лоархIам а баь, шоай моттигеи балхийн лоархIам а баь, шоай нормаш оттае еза къонача совхозаша. Цул тIехьагIа хIара балха хронометраца тохкам а беш, нормаш а расценкаш а нийсъе еза.

Балха нормаш а расценкаш а нийсъе еза, юкъерча болхлолочул дикагIа волча болхлочо беча балха хронометрца тохкам а беш.

Редактор М. ЛЬЯНОВ.

Тахан кинотеатрашка

Челюскинций цIерах дола кинотеатр

Йоккха зал — Керда фински художественни фильм **«Шуралелор Хилья».**

Долалу 10—12—2—4—6—8—10 сахьат сайрийна даьлча.

№ 1 йола ЗIамига зал — «Шуралелор Хилья».

Долалу 9—11—1—3—5—7—9 сахьат сайрийна даьлча.

№ 2 йола ЗIамига зал—«Пивон кружка».

Долалу 9,30—11,30—1,30—3,30—5,30—7,30—9,30 сахьат сайрийна даьлча.

№ 3 йола ЗIамига зал — «Тхо Кронштадтера да».

Долалу 9,15—11,15—1,15,—3,15—5,15—7.15—9,15 сахьат даьлча.

«Родина» кинотеатр — «Шуралелор Хилья».

Долалу 8,30—10—11,30—1—2,30—4—5,30 — 7 — 8,30 — 10 сахьат сайрийна даьлча.

АДРЕС РЕДАКЦИИ: г. Грозный, ул. Сталина, 22, телефоны: редактора 2-07-01, отдела партийной жизни 2-41-23, 2-38-72, корректорской — 2-30-91.

СФ00249. Типография им. 11 августа 1918 года, проспект Революции 10/3. Заказ № 961.